

1989



საქართველოს
სსრ განათლების
სამინისტრო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებათა
და
ინსტრუქციათა
კრებული

თბილისი
1982

№ 5

მაისი

МАЙ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И

ИНСТРУКЦИЙ

ТБИЛИСИ
1982

რედაქტორი ე. ქურციკიძე
ტიპრედაქტორი ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 18/V-82 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 7/VII-82 წ.;
ანაწყობის ზომა 6¹/₄×9¹/₄; ქაღალდის ზომა 60×84; ნახეჭდი თაბახი 6;
საიდრიცხო-საგამომცემლო თაბახი 5,25

შეგვ. № 336

უე 05618

ტირაჟი 6000

უფასო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1982 წლის 5 თებერვლის ბრძანება № 115

ქ. გორის, გორისა და გარდაბნის რაიონების განათლების
განყოფილებებისა და მოზრდილთა სკოლებში მომუშავე
ახალგაზრდების სწავლების თაობაზე შემდგომი
ორგანოების დადგენილებებისა და ბრძანებების
შესრულების მდგომარეობის შესახებ

ასრულებენ რა შემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებებს, რეს-
პუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოები, საღამოსა და დაუსწრებელი
სკოლები გარკვეულ წარმატებებს აღწევენ მომუშავე ახალგაზრდების
სწავლების საქმეში. ამის საილუსტრაციოდ შეიძლება მოვიყვანოთ გო-
რის რაიონის მაგალითი, სადაც სწორად არის დაყენებული საღირექა-
ტივო ორგანოების დადგენილებებისა და ბრძანებების შესრულების
ორგანიზაცია და შექმნილია ახალგაზრდების საშუალო განათლების გან-
ხორციელებისათვის საყოველთაო ზრუნვის ატმოსფერო. ბოლო 6 წლის
მანძილზე რაიონში ფართოდ გაიშალა სასწავლო-საკონსულტაციო პუნ-
ქტებისა და ჯგუფების ქსელი, გაუმჯობესდა სასწავლო-აღმზრდელობი-
თი პროცესი. მოსწავლეთა რიცხვი 353-დან 1283-მდე გაიზარდა, ყო-
ველწლიურად რაიონულ საშუალო სკოლას 300 ახალგაზრდა ამთავრებს.

მაგრამ ყველგან როდი იბრძვიან შემდგომი ორგანოების დადგენი-
ლებათა შესასრულებლად. ქ. გორის განათლების განყოფილებას (გამგე-
ამხ. ნ. კახნიაშვილი) არსებითად არ გაუშლია მუშაობა სკკპ 26-ე ყრი-
ლობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად — საღამოსა და დაუსწრებელი
სწავლების განვითარებისა და სრულყოფისათვის. ასევე სათანადო ღო-
ნისძიებები არ გაუტარებია მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების თაო-
ბაზე საქართველოს კპ ცკ-ის 1976 წლის 6 აპრილის დადგენილებიდან
გამომდინარე საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის იმავე წლის
10 მაისის ბრძანების შესასრულებლად. მსგავსი მდგომარეობაა გარდაბ-
ნის რაიონშიც. მართალია, ამ რაიონში საგრძნობლად გაიზარდა მოს-
წავლეთა კონტინგენტი, მაგრამ მათ სწავლებაში ბევრი ხარვეზებია.

განათლების ორივე განყოფილება უყურადღებოდ მოეკიდა სსრ კავ-
შირის განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 25 ივლისის
№ 23/3 გადაწყვეტილებას, რომელიც ლიტვის სს რესპუბლიკაში მომუ-
შავე ახალგაზრდების სწავლების ორგანიზაციის საქმეში პარტიული და
საბჭოთა ორგანოების მუშაობის გამოცდილებას შეეხება. აღნიშნული

ქ. გარდაბნის სსრ. სსრ.
სსრ. საგარეო
სამსახური
6. 1982 წ.

F-4948



გადაწყვეტილება ითარგმნა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში და დაეგზავნა განათლების ადგილობრივ ორგანოებს. განათლების ეცნოთ იგი პარტიის საქალაქო და რაიონული კომიტეტებისათვის და სათანადო ღონისძიებებიც გაეტარებინათ, მაგრამ განყოფილებებს ეს მითითება არ შეუსრულებიათ.

ორგანიზებული არ არის, აგრეთვე, მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და დარგობრივი სამინისტროების ერთობლივი ბრძანებების შესრულება.

აღსანიშნავია, რომ ზოგ შემთხვევაში მოუწესრიგებელია შემდგომი ორგანოებიდან მიღებული დოკუმენტების რეგისტრაცია და შესრულების კონტროლი.

ყოველივე ამის შედეგია, რომ როგორც ქ. გორში, ისე გარდაბნის რაიონშიც განათლების ორგანოები მინიმალურადაც ვერ იყენებენ ადგილობრივი პარტიური და საბჭოთა ორგანოების დახმარებას, არ აყენებენ საკითხებს მათ წინაშე. კონტაქტებს არ ამყარებენ სამეურნეო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან. სწორედ ამიტომ არ არის შექმნილი ზრუნვის ატმოსფერო მოზრდილთა სწავლებისადმი და მოზრდილთა სკოლების საქმიანობა ვერ პასუხობს თანამედროვე მოთხოვნებს. მოსწავლეთა უმეტესი ნაწილი სისტემატურად აცდენს მეცადინეობებს, ხშირია სკოლებიდან მათი გასვლის შემთხვევები. ქ. გორის მე-2 საშუალო სკოლიდან მიმდინარე სასწავლო წლის პირველ ნახევარში 19 მოსწავლე გავიდა. დაბალ ღონეზე დგას სასწავლო-აღმზრდელი პირობებითი პროცესი, მიუხედავად სათანადო ბაზის არსებობისა, ქ. გორში წლიდან წლამდე მცირდება მოსწავლეთა კონტიგენტი; 1976—1977 სასწავლო წელთან შედარებით მოსწავლეთა რიცხვი 501-დან 267-მდე შემცირდა. მოუწესრიგებელია სწავლებაში ჩასაბმელი ახალგაზრდების აღრიცხვა. მოზრდილთა სკოლების დიდ ნაწილს არ აქვს შექმნილი სათანადო პირობები სწავლა-აღზრდისათვის, ზამთარში გათბობას მოკლებული არიან ქ. გორის საღამოს მე-2, გარდაბნის რაიონის სოფლების: მულანლოს, ნორიოს, მარტყოფისა და სხვა სკოლები. გორის მე-4 მასობრივი სკოლის დირექტორი აშხ. ვ. მშექალაშვილი არ ასრულებდა არამარტო განათლების სამინისტროს 1975 წლის 4 დეკემბრის № 968 ბრძანებას, არამედ არც სასწავლო კაბინეტების, თვალსაჩინოებისა და სამასწავლებლო ოთახის გამოყენების უფლებას აძლევდა იმავე შენობაში მომუშავე მოზრდილთა სკოლას. გარდაბნის რაიონის სოფლების: სართიჭალის, აქთაკალისა და ნორიოს სკოლებში დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა მერხებს უსხდნენ საღამოს სკოლების IX—XII კლასების მოსწავლეები.

განათლების განყოფილებები არ ზრუნავენ მოზრდილთა სკოლების დირექტორებად შესაფერისი კადრების შერჩევისათვის, მათი ავტორიტეტის ამაღლებისათვის. არ უწევენ საჭირო დახმარებას და კონტროლს საღამოს სკოლებს, არ აანალიზებენ მათ საქმიანობას. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით თვითღინებაზეა მიშვებული მათი მუშაობა ქ. გორ-

ში. მიუხედავად იმისა, რომ სალამოს 1-ლ საშუალო სკოლაში 1981-82 სასწავლო წლის დასაწყისიდან ახალი დირექტორი მუშაობს, ხოლო მე-2 საშუალო სკოლის საქმიანობაში ძალიან დიდი ხარვეზებია, ქ. გორის განათლების განყოფილებას მიმდინარე სასწავლო წელს არ შეუმოწმებია სალამოს საშუალო სკოლები და არავითარი დახმარება არ გაუწევია მათთვის. განათლების განყოფილება არ ფიქრობს სწავლების ახალი ფორმებისა და რეჟიმის დანერგვისათვის, მაშინ როდესაც დღეს ამ მიმართებით განსაკუთრებით არის ყურადღება გამახვილებული.

როგორც ქ. გორის, ისე გარდაბნის რაიონის მოზრდილთა სკოლების მუშაობა არაერთხელ შეამოწმა განათლების სამინისტრომ და დასახსათანადო ღონისძიებანი მათთვის ადგილებზე დახმარების გასაწევად. განათლების სამინისტროს ბრძანებებში ყოველწლიურად არის აღნიშნული როგორც რესპუბლიკის ცალკეული, ასევე დასახლებული ქალაქისა და რაიონის არსებულ სალამოს და დაუსწრებელ სკოლებში არადამაკმაყოფილებელი სასწავლო წლის შედეგების შესახებ.

სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს მუშაკებმა, რომლებმაც გასული სასწავლო წლის მეორე სემესტრში შეამოწმეს ქ. გორის სალამოს მე-2 საშუალო სკოლა, უარყოფითი შეფასება მისცეს მის საქმიანობას. მას შემდეგ მდგომარეობა არ გაუმჯობესებულა, განსაკუთრებით არადამაკმაყოფილებელია მოსწავლეთა მეცადინეობებზე დასწრება, რაც ფორმალისტანს წარმოშობს. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე განათლების განყოფილებამ არ გამოიტანა სათანადო დასკვნები და არ გარდაქმნა მუშაობა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებების, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს ყურადღება მიექცეს იმას, რომ შემდგომი ორგანოების დადგენილებების და ბრძანებების შესრულებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება მუშაობაში; გადახედონ განათლების თვითულ განყოფილებაში ამ დარგში არსებულ მდგომარეობას და მიიღონ ზომები მის გასაუმჯობესებლად.

2. მოზრდილთა სკოლებისადმი ხელმძღვანელობის გაუმჯობესების მიზნით წინადადებით შევიდნენ ადგილობრივ პარტიულ ორგანოებში ლიტვის სს რესპუბლიკაში მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების საქმეში პარტიული ორგანოების მუშაობის გამოცდილების შესახებ, გააცნონ მათ ამ საკითხზე სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 25 ივლისის № 23/3 გადაწყვეტილება და მიაღწიონ სათანადო ღონისძიებების გატარებას.

3. მხედველობაში იქნა მიღებული ქ. გორის განათლების განყოფილების გამგის ამხ. ნ. კახნიაშვილის განცხადება იმის შესახებ, რომ

იგი გარდაქმნის ხელმძღვანელობას სალამოს სკოლებისადმი და ამჯერად მის მიმართ სასჯელის ზომა არ გატარებულა.

4. ცნობად იქნას მიღებული, რომ ქ. გორის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორს ამხ. ა. ლომსაძეს, რომელსაც დავალებული ქონდა სალამოს სკოლებისადმი ხელმძღვანელობა, ჩამოერთვა ეს ფუნქცია და სალამოს სკოლებისადმი არადაამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისა და დახმარებისათვის გამოეცხადა სასტიკი საყვედური.

5. გათვალისწინებულ იქნას ამხ. ნ. კახნიაშვილის, აგრეთვე, გორის სალამოს მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორის ამხ. გ. გიორგაძის განცხადება იმის შესახებ, რომ ამ სკოლაში გარდაქმნიან მუშაობას და ამ პირობით გ. გიორგაძე დატოვებული იქნას თანამდებობაზე არადაამაკმაყოფილებელი მუშაობისათვის სასტიკი საყვედურის გამოცხადებით.

6. განათლების სამინისტროს სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოში (ამხ. გ. გუგუჯიანი) ა. წ. სექტემბერ-ოქტომბერში შეამოწმოს ქ. გორის სალამოს მე-2 საშუალო სკოლის მუშაობა.

7. ცნობად იქნას მიღებული ამხ. ნ. კახნიაშვილის ინფორმაცია, რომ ქ. გორის მე-4 მასობრივი სკოლის დირექტორმა ამხ. ვ. მზექალაშვილმა შემოწმების შემდეგ სალამოს საშუალო სკოლას შეუქმნა მუშაობისათვის საჭირო პირობები. მკაცრად გაფრთხილდეს ამხ. ვ. მზექალაშვილი, რომ მომავალში განათლების სამინისტროს ბრძანებებისა და მითითებების შეუსრულებლობისათვის მკაცრად იქნება დასჯილი.

8. ცნობად იქნას მიღებული, რომ გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფილებამ ა. წ. იანვარში ვანიხილა საკითხი სალამოს სკოლების მუშაობის შესახებ და დასახა საჭირო ღონისძიებანი. სამუშაოდან გაანთავისუფლა რუისბოლოს სალამოს საშუალო სკოლის დირექტორი და კართაკლიის სკოლის მეთოდისტი. სასჯელის ზომები გაატარა ზოგიერთი სკოლის დირექტორების მიმართ.

9. ეს ბრძანება გაეგზავნოს საქართველოს კპ გორის საქალაქო კომიტეტს და ეთხოვოს, დაავალოს ქალაქის პარტიულ, სამეურნეო, საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელებს გაააქტიურონ მუშაობა მომუშავე ახალგაზრდების ზოგადი განათლების დონის ამაღლებისათვის, რაც დასახულია სკკპ 26-ე ყრილობის დირექტივებით.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1982 წლის 4 თებერვლის გადაწყვეტილება.

მინისტრი ო. ძინძულაძე

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1982 წლის 17 თებერვლის ბ რ ძ ა ნ ე ზ ა № 146**

**იმ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სიის
დამტკიცების შესახებ, რომლებშიც უფროსი კლასების
მოსწავლეები ეუფლებიან ავტომობილის მძღოლის პროფესიას**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 9 ნოემბრის № 672 დადგენილების „მოსწავლეთა შრომითი სწავლების გასაუმჯობესებლად ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის შემდგომი განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ“ დანართის შე-საბამისად, 1981—1982 სასწავლო წლიდან ავტომობილის მძღოლებ-ის მომზადება შემოღებულია 40 საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში.

საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების უფროსკლასელ (IX-X) მოსწავლეთათვის ავტოსაქმის დაუფლებაში ხელის შეწყობის მიზნით და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 9 ნოემ-ბრის № 672 დადგენილების შესასრულებლად.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ზ ა:

1. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების უფროსკლასელ (IX-X) მოსწავლეთაგან ავტომობილის მძღოლების მოსამზადებლად დამტკიცდეს:

აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის ქ. ქ. სოხუმის მე-10, გუდაუთის მე-3, ოჩამჩირის მე-3, სოხუმის რაიონის შრომის, აჭარის ასს რესპუბლიკის შუახევის რაიონის შუახევის, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცხინვალის რაიონის ქუთის, ქ. თბილისის მე-3, 69-ე, 163-ე, 166-ე, ქ. ქუთაისის მე-20, ქ. რუსთავის მე-7, ქ. გორის მე-6, აბაშის რაიონის აბაშის 1-ლი, ახალქალაქის რაიონის ახალქალაქის მე-2, ახალქალაქის მე-3, ახალციხის რაიონის ახალციხის 1-ლი, გარდაბნის რაიონის კო-ჯორის სკოლა-ინტერნატი, მარტყოფის მე-2 და გორის რაიონის ატენის სკოლა-ინტერნატები, დმანისის რუსული, დუშეთის მე-2, ყვარლის მე-3, ლაგოდეხის 1-ლი, ლანჩხუთის 1-ლი, ლენტეხის რაიონის სასაშის, მარ-ნეულის აზერბაიჯანული, მაიაკოვსკის რაიონის მაიაკოვსკის სახელობის, ონის 1-ლი, საგარეჯოს მე-4, სამტრედიის რუსული, საჩხერის მე-2, საღნაღის რაიონის ქვემო მაჩხაანის, თელავის მე-8, წითელწყაროს 1-ლი, წულუკიძის 1-ლი, ცხაკაიას მე-6, ჩოხატაურის რაიონის ქვემო-ბნის საშუალო სკოლები.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ უზრუნველყონ საქართველოს ასსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს და საქართველოს ასსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო ავტოინჰექციის მიერ 1974 წლის 24 თებერვალს დამტკიცებული ინსტრუქციის შესაბამისად სკოლებში ავტოსაქმის სწავლების შემოღება და ყოველწლიურად სასწავლო ჯგუფების რეგისტრაციაში გატარება.

3. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) განახორციელოს კონტროლი და ხელმძღვანელობა ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე.

საფუძველი: საქართველოს ასსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1982 წლის 4 თებერვლის გადაწყვეტილება.

მინისტრი **მ. ქინძლაძე**

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სკოლების სამმართველოს რესპუბლიკური
მეთოდური ცენტრის**

დ ე ზ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს რესპუბლიკური მეთოდური ცენტრი არის წამყვანი სასკოლო პროგრამულ-მეთოდური დაწესებულება, რომელიც ექვემდებარება სამინისტროს სკოლების სამმართველოს და მუშაობს მის მიერ დამტკიცებული წლიური და პერსპექტიული გეგმების შესაბამისად.

მეთოდური ცენტრი თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობით სახალხო განათლების შესახებ, სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებებით, მითითებებითა და ამ დებულებით.

I. ძირითადი ამოცანები

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს რესპუბლიკური მეთოდური ცენტრის ძირითადი ამოცანებია:

1. 1. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სასწავლო გეგმების პროექტების მომზადება. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტსა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან ერთად უნიფიცირებული და ორიგინალური სასწავლო პროგრამების დამუშავება, სრულყოფა, თარგმნა.

1. 2. სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის ორგანიზაციისა და ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების საკითხებზე სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროების სახელმძღვანელო დოკუმენტების, რესპუბლიკის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტისა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის, აგრეთვე ცალკეულ ავტორთა (ავტორთა კოლექტივების) მიერ შექმნილი და მოწოდებული მეთოდური ლიტერატურისა და სხვა დამხმარე მასალების ადგილობრივი განათლების განყოფილებებისა და მათი მეთოდური კაბინეტების მეშვეობით სასკოლო პრაქტიკაში დანერგვა.

1. 3. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფისა და სწავლების ხარისხის ამაღლების თაობაზე სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ განათ-

ლების სამინისტროს ბრძანებათა და მითითებათა შესრულების მდგომარეობის შესწავლა და საჭირო მეთოდური დახმარების გაწევა.

1. 4. მოწინავე პედაგოგიური გამოცდილების გამოვლენა, შესწავლა, განზოგადება და მისი სასკოლო მუშაობაში დანერგვა.

1. 5. ცალკეულ სასწავლო დისციპლინებში მეთოდური, დიდაქტიკური, თვალსაჩინო, კინო, ფონო და დიამასალების კომპლექსების მომზადება, სწავლებაში მათი გამოყენების ხერხებისა და მეთოდების შემუშავება. სწავლების ტექნიკური საშუალებებისა და დიდაქტიკურ-საინფორმაციო მასალების სასწავლო პროცესში გამოყენების მეთოდითა კათა კომპლექსის შემუშავება, მათი სკოლებამდე დაყვანა.

1. 6. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან და სასწავლო კინოსა და ტელეგადაცემათა რესპუბლიკურ მეთოდურ კაბინეტთან ერთად ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის სწავლების ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენების თაობაზე მეთოდური რეკომენდაციების შემუშავება, სასწავლო პროცესში ამ რეკომენდაციებისა და ტექნიკური საშუალებების გამოყენების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო მეთოდური დახმარების გაწევა.

1. 7. თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისად, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის, ეკონომიკისა და ჰიგიენის მოთხოვნათა გათვალისწინებით სწავლების კაბინეტური სისტემისა და ცალკეულ საგნებში სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიების მოწყობის საერთო პრინციპების შემუშავება, ამ საქმეში მოწინავე გამოცდილების შესწავლა, განზოგადება და დანერგვა.

1. 8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასწავლო კინოსა და ტელეგადაცემათა რესპუბლიკურ მეთოდკაბინეტთან ერთად სასწავლო კინოფილმების შექმნის, ტელეგადაცემათა მომზადების, მათი განხილვისა და შემდგომი სრულყოფის საქმეში სათანადო მონაწილეობის მიღება.

1. 9. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტსა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან ერთად სკოლათმცოდნეობისა და სასკოლო მუშაობის მართვის, განათლების განყოფილებებსა და სკოლებში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის საკითხებზე სათანადო რეკომენდაციების, მეთოდური და საინფორმაციო-საცნობარო მასალების შემუშავება, გამოცემა, ადგილებამდე დაყვანა და მათი პრაქტიკაში გამოყენებისათვის საჭირო დახმარების გაწევა.

1. 10. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში შრომითი სწავლების, აღზრდისა და პროფორიენტაციული მუშაობის სრულყოფის, IX—X კლასებში გაღრმავებული შრომითი სწავლების ორგანიზაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატებისა და სასწავლო საამქროების შექმნისა და მათი საქმიანობის სრულყოფის მიზნით სა-

ხალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოებისათვის მეთოდური და ორგანიზაციული დახმარების გაწევა, სკოლებისა და განათლების განყოფილებათა მიერ ამ მიმართებით ჩატარებული დადებითი მუშაობის განვითარება და გავრცელება.

1. 11. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტსა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან ერთად რიგი საგნების გაღრმავებული სწავლების სკოლებისათვის სასწავლო გეგმების დამუშავება.

გაღრმავებული სწავლებისა და ფაკულტატიურ მეცადინეობათა უნიფიცირებული და ორიგინალური სასწავლო პროგრამების, მეთოდური და დამხმარე ლიტერატურის თარგმნა, შექმნა და სრულყოფა.

1. 12. რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში წვევამდელი ახალგაზრდების რუსული ენის შემსწავლელი ჯგუფების, წრეებისა და ფაკულტატივების მუშაობის ორგანიზაცია, კონტროლი და მეთოდური ზედამხედველობა.

1. 13. გასანგრძლივებული დღის სკოლების, ჯგუფებისა და სასკოლო ინტერნატების მუშაობის ორგანიზაცია.

1. 14. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციის მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე სისტემატურად ზრუნვა, სასკოლო სასადილოებისა და ბუფეტების ქსელის გაფართოება და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისათვის საჭირო ღონისძიებათა განხორციელება.

1. 15. მასწავლებელთა საქალაქო (სარაიონო) აგვისტოსა და იანვრის კონფერენციებისა და მასწავლებელთა სექციური მუშაობისათვის საინსტრუქციო-მეთოდური მითითებების შემუშავება, კონფერენციების მუშაობის შედეგების შეჯამება და სათანადო ინფორმაციის მომზადება.

II. მუშაობის შინაარსი და ფორმები

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს რესპუბლიკური მეთოდური ცენტრის განყოფილებები, მეთოდური ცენტრის წინაშე დასახული ძირითადი ამოცანებიდან გამომდინარე:

2. 1. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან, ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა და დ. უზნაძის სახელობის ფსიქოლოგიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან მჭიდრო კავშირში, რესპუბლიკის უმაღლესი პედაგოგიური სასწავლებლების შესაბამის კათედრებთან, პროფტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის მეთოდკაბინეტთან და რესპუბლიკის სხვა სათანადო სასწავლო-სამეცნიერო ორგანიზაციებთან ურთიერთკავშირში სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს ეხმარებიან ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისადმი საერთო ხელმძღვანელობის, სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფისა და სწავლების ხარისხის ამაღლების

თაობაზე საქართვეოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებითა და მითითებითა შესრულების, პედაგოგიური კოლექტივების წევრთა იდეო-პოლიტიკური და პედაგოგიური ცოდნის გაღრმავების, მოსწავლე ახალგაზრდობის სწავლებისა და აღზრდის პრობლემებისადმი ყურადღებულად თიანი, კომპლექსური მიდგომის, მოწინავე, პროგრესული მეთოდების განზოგადებისა და პრაქტიკაში შემოქმედებითად დანერგვის საქმეში.

შეიმუშავებენ მეთოდურ რეკომენდაციებს სასკოლო საქმიანობის აქტუალურ საკითხებზე. ადგენენ მოხსენებებს, ლექციებს, რეფერატებს. გამოსაცემად ამზადებენ დამხმარე ლიტერატურას, კრებულებს; ბროშურებს, ნარკვევებს, საჟურნალო სტატიებს.

შეისწავლიან და განაზოგადებენ ცალკეული საგნების მასწავლებლების, სკოლების ხელმძღვანელების, მეთოდური კაბინეტებისა და განათლების განყოფილებების, მოძმე რესპუბლიკების მეთოდური მუშაობის დადებით გამოცდილებას;

2. 2. მონაწილეობენ მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის, ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტისა და პედაგოგიური ინსტიტუტების ექსპერიმენტულ მუშაობაში, რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციების, პედაგოგიური კითხვების, განათლების სამინისტროს კოლეგიებზე, სკოლების სამმართველოსა და სამინისტროსთან არსებული საზოგადოებრივი სასწავლო-მეთოდური საბჭოს სხდომებზე განსახილველი საკითხების მომზადებაში, საბჭოების სხდომების ჩატარების საორგანიზაციო საკითხებსა და საერთო საქმიანობაში;

2. 3. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტსა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან ერთად შეიმუშავებენ საჭირო საინფორმაციო-საცნობარო მასალებს, მეთოდურ რეკომენდაციებსა და მითითებებს სასკოლო მუშაობის დაგეგმვის, შინასასკოლო კონტროლის განხორციელების, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის, სწავლების კაბინეტური სისტემისა და ფაკულტატიური მეცადინეობების ორგანიზაციის, სასწავლო-პედაგოგიური დოკუმენტაციის წარმოების, სკოლათმცოდნეობისა და სასკოლო მუშაობის მართვის სხვა აქტუალურ საკითხებზე. მათი განხორციელების საქმეში პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ სკოლებსა და სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს;

2. 4. ამზადებენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სასწავლო გეგმების პროექტებს. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტსა და მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან ერთად შეიმუშავებენ, თარგმნიან და სრულყოფენ უნიფიცირებულ და ორიგინალურ სასწავლო პროგრამებს.

სისტემატურ და გეგმაზომიერ მუშაობას წარმართავენ სასწავლო დისციპლინათა სწავლების გასაუმჯობესებლად, სკოლებისათვის საჭირო

მეთოდური რეკომენდაციებისა და მითითებების შემუშავებისა და მათი პრაქტიკაში გამოყენებისათვის.

თარგმნის, შეიმუშავებენ და სრულყოფენ გაღრმავებული სწავლებლისა და ფაკულტატიურ მეცადინეობათა უნიფიცირებულ და ორიგინალურ სასწავლო პროგრამებს.

ადგენენ სასწავლო გეგმებს რიგი საგნების გაღრმავებული სწავლების სკოლებსათვის.

2. 5. სისტემატურ კონტროლს ახორციელებენ რაიონებსა და ქალაქებში წვევამდელ ახალგაზრდებთან რუსული ენის შემსწავლელი წრეებისა და ფაკულტატივების მუშაობაზე, უწევენ მათ სათანადო ორგანიზაციულ და მეთოდურ დახმარებას;

2. 6. სასკოლო პრაქტიკაში ნერგავენ სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესის უკეთ ორგანიზებისა და ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების მეთოდის საკითხებზე სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროების სახელმძღვანელო დოკუმენტების, რესპუბლიკის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის, ბგრეთვე, ცალკეულ ავტორთა (ავტორთა კოლექტივების) მიერ შექმნილ და მოწონებულ მეთოდურ ლიტერატურას და სხვა დამხმარე სასწავლო მასალას;

2. 7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასწავლო კინოსა და ტელეგადაცემათა რესპუბლიკურ მეთოდურ კაბინეტთან ერთად ადგენენ ტელეგადაცემათა პროგრამას, ამზადებენ მასწავლებლებს (ლექტორებს) ტელეგადაცემისათვის, ისმენენ და აანალიზებენ ტელეგადაცემებს, ზონაწილობურ ტელეგაკვეთილების სცენარის შედგენასა და რეცენზირებაში, კინო, ფონო და დიამასალების კომპლექტების მომზადებასა და მათი გამოყენების მეთოდებისა და ხერხების შემუშავებაში იკვლევენ სკოლების მიერ სასწავლო ტელეგადაცემათა სწავლებაში გამოყენების საკითხს, ახორციელებენ მისი შემდგომი სრულყოფის ღონისძიებებს;

2. 8. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტსა და განათლების სამინისტროს სასწავლო კინოსა და ტელეგადაცემათა რესპუბლიკურ მეთოდკაბინეტთან ერთად, მეცნიერებისა და ტექნიკის თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისად, შეიმუშავებენ მეთოდურ რეკომენდაციებს სწავლების პროცესში ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენებისა და სასწავლო კაბინეტების აღჭურვა-გაფორმების თაობაზე; შეისწავლიან სწავლების ტექნიკურ საშუალებას, სასწავლო თვალსაჩინოებათა და დიდაქტიკურ-საინფორმაციო მასალათა გამოყენების მდგომარეობას და საჭირო მეთოდურ დახმარებას აღმოუჩინენ სკოლებს მათ გამოყენებაში;

2. 9. სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს უწევენ მეთოდური და ორგანიზაციული ხასიათის დახმარებას ზოგადსაგანმანათ-

ლებლო სკოლებში შრომითი სწავლების, აღზრდისა და პროფორიენტაციული მუშაობის სრულყოფის, IX—X კლასებში გაღრმავებული შრომითი სწავლების ორგანიზაციის, სასკოლათაშორისო კომბინატების და სასწავლო საამქროების შექმნისა და მათი მუშაობის სრულყოფის შესახებ მეში.

შეისწავლიან და განაზოგადებენ ამ მიმართებით ჩატარებული მუშაობის დადებით გამოცდილებას.

2. 10. წარმართავენ გეგმაზომიერ და სისტემატურ საქმიანობას რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა საზოგადოებრივი კვების ორგანიზაციის გაუმჯობესების, სასკოლო სასადილოებისა და ბუფეტების ქსელის გაფართოების და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისათვის;

2. 11. საჭირო მეთოდურ დახმარებას უწევენ ვ. კომაროვის სახელობის თბილისის ფიზიკა-მათემატიკურ სკოლა-ინტერნატს და ექსპერიმენტულ სკოლებს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სწორად ორგანიზების საქმეში, მათი მუშაობის შინაარსიდან გამომდინარე სათანადო მეთოდური და სასწავლო-დიდაქტიკური მასალებს შემუშავებაში;

2. 12. სისტემატურად შეისწავლიან სასკოლო ინტერნატების, განხგრძლივებული დღის სკოლებისა და ჯგუფების მუშაობის მდგომარეობას, საჭირო მეთოდურ და პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ ამ ტიპის დაწესებულებებს მოსწავლეთა არასასწავლო დროის რაციონალურად და მიზნობრივად გამოყენების, კვების ორგანიზაციისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების საქმეში.

III. მეთოდური ცენტრის სტრუქტურა

3. 1. მეთოდურ ცენტრს ყავს დირექტორი, დირექტორის მოადგილეები — ჰუმანიტარული ციკლის, საგნების სწავლების დარგში, საბუნებისმეტყველო-მათემატიკური ციკლის საგნების სწავლების დარგში და ადმინისტრაციულ-სამეცნიერო ნაწილში.

3. 2. მეთოდური ცენტრის შემადგენლობაში შედის ქართული ენისა და ლიტერატურის, რუსული ენისა და ლიტერატურის, დაწყებითი განათლების, ჰუმანიტარული ციკლის საგნების, საბუნებისმეტყველო-მათემატიკური ციკლის საგნების, შრომითი სწავლების, პროფესიული ორიენტაციის, სკოლათმცოდნეობის, სასკოლო კვებისა და საერთო განყოფილებები, ბიბლიოთეკა და ბუღალტერია.

3. 3. მეთოდური ცენტრის სტრუქტურას და შტატების რაოდენობას ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო.

IV. მეთოდური ცენტრის მუშაკთა უფლება-მოვალეობანი

4. 1. დირექტორი ხელმძღვანელობს მეთოდური ცენტრის მთელ საქმიანობას, იგი ახორციელებს ღონისძიებებს საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით მეთოდური ცენტრის უზრუნველყოფისათვის; უქმნის

თანამშრომლებს მუშაობის ნორმალურ პირობებს; ზრუნავს მაღალკვალიფიციური კადრებით მეთოდური ცენტრის დაკომპლექტებისათვის, შეარჩევს და დასამტკიცებლად წარუდგენს განათლების სამინისტროს ცენტრის განყოფილებათა გამგეებისა და მეთოდისტების კანდიდატებს, მეთოდურ ცენტრში უზრუნველყოფს მუშაკთა შრომის მაღალ ნაყოფიერებას, საელმწიფო და შრომითი დისციპლინის დაცვას, კომუნისტური შეგნებულობის ატმოსფეროს.

ღირექტორი განაგებს ცენტრის მეთოდური საბჭოს საქმიანობას, სამეცნიერო დაწესებულებებსა და უმაღლეს სასწავლებლებთან ცენტრის ურთიერთკავშირს, თანამშრომელთა მივლინებებს, ფინანსებს.

ღირექტორი მეთოდური ცენტრის საქმიანობაზე უშუალოდ პასუხისმგებელია განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს წინაშე.

4. 2. ღირექტორის-მოადგილეები ჰუმანიტარული და საბუნებისმეტყველო-მათემატიკური ციკლის საგნების სწავლების დარგში ხელმძღვანელობენ შესაბამის განყოფილებათა საქმიანობას, განიხილავენ და დასამტკიცებლად წარუდგენენ ღირექტორს განყოფილებათა სამუშაო გეგმებს, პერიოდულად ამოწმებენ გეგმით გათვალისწინებული საკითხების შესრულების მდგომარეობას და იღებენ ოპერატიულ ზომებს მათი დროულად შესრულებისა და მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის; ზრუნავენ განყოფილებათა გამგეებისა და მეთოდისტთა იდეურ-პოლიტიკური, თეორიული და პედაგოგიურ-მეთოდური დონის ამაღლებასათვის. აწესრიგებენ განყოფილებათა მუშაკების სამივლინებო საქმიანობას.

მოადგილეები შესაბამის განყოფილებათა საქმიანობაზე უშუალოდ პასუხისმგებელი არიან მეთოდური ცენტრის ღირექტორის წინაშე.

4. 3. განყოფილებებს ხელმძღვანელობენ გამგეები, რომლებიც მუშაობენ წლიური და კვარტალური გეგმების საფუძველზე.

განყოფილების გამგე ვალდებულია სწორად განსაზღვროს განყოფილების მეთოდისტთა ფუნქციები და უზრუნველყოს განყოფილების წინაშე დასახული ამოცანების, პირადად მასზე და მეთოდისტებზე დაკისრებული მოვალეობის შესრულება.

განყოფილების გამგე უშუალოდ პასუხისმგებელია საქმიანობაზე ღირექტორისა და ღირექტორის შესაბამისი მოადგილის წინაშე.

განყოფილების გამგეს ნიშნავს რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო სკოლების სამმართველოს უფროსისა და მეთოდური ცენტრის ღირექტორის წარდგინების საფუძველზე.

4. 4. მეთოდური ცენტრის განყოფილებებში მუშაობენ შესაბამისი სპეციალობებისა და გამოცდილების მქონე მეთოდისტები.

მეთოდისტს ევალება, განყოფილების წინაშე დასახული ამოცანებიდან გამომდინარე, თავისი საქმიანობით ყოველმხრივ შეუწყოს ხელი რესპუბლიკის სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულ-

ყოფას და სწავლების ხარისხის ამაღლებას; აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით თანამედროვე მეთოდებისა და ხერხების ფართოდ დანერგვაში, მოწინავე გამოცდილების განზოგადებასა და საშვირო სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურის მომზადებაში.

მეთოდისტს ნიშნავს მეთოდური ცენტრის დირექტორი სკოლების სამმართველოსთან შეთანხმებით.

მეთოდისტს უნდა ქონდეს უმაღლესი განათლება და პედაგოგიური მუშაობის არანაკლებ 5 წლის სტაჟი.

4. 5. ბიბლიოთეკარი ღებულობს ზომებს მეთოდური ცენტრის ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდით გამდიდრებისათვის. აწყობს თემატურ და მუდმივ გამოფენებს, სტენდებს. ეწევა ახალი მეთოდური და პედაგოგიური ლიტერატურის პრობაგანდას, პერიოდულად ატარებს შეხვედრებს ავტორებთან, ახალი წიგნების განხილვას, სემინარებს.

ბიბლიოთეკარი მუშაობს აქტივზე დაყრდნობით. იგი ანგარიშვალდებულია მეთოდური ცენტრის დირექციის წინაშე.

მეთოდური ცენტრის მუშაკთა უფლება-მოვალეობანი განისაზღვრება სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1978 წლის 20 თებერვლის ბრძანებით დამტკიცებული „განათლების დაწესებულებათა ხელმძღვანელი და პედაგოგიური მუშაკების თანამდებობათა საკვალიფიკაციო დახასიათებით“ და ამ დებულებით.

V. მეთოდური საბჭო

5. 1. რესპუბლიკურ მეთოდურ ცენტრთან სათათბირო ორგანოს უფლებით იქმნება მეთოდური საბჭო, რომლის შემადგელობაში შედიან: ცენტრის დირექტორი (თავმჯდომარე), დირექტორის მოადგილეები, განყოფილებათა გამგეები, მეთოდისტები, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის, რესპუბლიკის უმაღლესი სასწავლებლების, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის, სახალხო განათლების განყოფილებების, მეთოდური კაბინეტების წარმომადგენლები, მასწავლებლები, სკოლის ხელმძღვანელები.

5. 2. მეთოდური საბჭო განიხილავს ცენტრის განყოფილებების სამუშაო გეგმებს, ისმენს განყოფილებების გამგეების ანგარიშებს გაწეული მუშაობის შესახებ, მსჯელობს მეთოდური მუშაობის სრულყოფის, მოწინავე პედაგოგიური გამოცდილების განზოგადების, ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების მდგომარეობის გაუმჯობესების საკითხებზე.

5. 3. მეთოდური საბჭოს შემადგენლობას ამტკიცებს განათლების სამინისტრო.

5. 4. საბჭოს ყავს მიღვანი, რომელსაც ყოველწლიურად ირჩევს მეთოდური საბჭო.

VI. მატერიალური ბაზა, სახსრები და მუშაობის აღრიცხვა

6. 1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მეთოდური ცენტრი იმყოფება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბიუჯეტზე.

კრედიტების განმკარგულებელი, დამტკიცებული ბიუჯეტის ფარგლებში, არის რესპუბლიკის მეთოდური ცენტრის დირექტორი.

6. 2. რესპუბლიკის მეთოდურ ცენტრს აქვს ცალკე შენობა.

6. 3. მეთოდური ცენტრის შენობის მოვლა, სასწავლო-ტექნიკური საშუალებებისა და სხვა სახის ინვენტარის აღრიცხვა, შენახვა და დაცვა ევალება დირექტორის მოადგილეს აღმინისტრაციულ-სამეურნეო დარგში.

6. 4. მეთოდური ცენტრის მატერიალურ ფასეულობათა ინვენტარიზაციას ატარებს დირექტორის ბრძანებით გამოყოფილი საინვენტარო კომისია ყოველი წლის ოქტომბერში.

6. 5. რესპუბლიკურ მეთოდურ ცენტრს აქვს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ხარჯთაღრიცხვა.

6. 6. რესპუბლიკურ მეთოდურ ცენტრს აქვს საქმისწარმოება და არქივი.

6. 7. მეთოდური ცენტრის ხელმძღვანელობა ჩატარებული მუშაობის შესახებ ანგარიშს უდგენს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს.

6. 8. რესპუბლიკური მეთოდური ცენტრი სარგებლობს იურიდიული პირის უფლებით, არის დამოუკიდებელ ბალანსზე მყოფი საბიუჯეტო ორგანიზაცია, აქვს საკუთარი შტამპი და გერბიანი ბეჭედი.

მინისტრის მოადგილე მ. კობახიძე

სკოლების სამმართველოს უფროსი პ. სუჯაშვილი

მთავარი იურისკონსულტი ვ. კეხელიძე

მ. მარტის სთ. სპ.
სსრ. სახელმწიფო
საკვალ-მე
მეხ მთვ 1964

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯის
1982 წლის 22 თებერვლის გადაწყვეტილება

რესპუბლიკური თათბირ-სემინარის ჩატარების შესახებ თემაზე
„გაღრმავებული შრომითი სწავლების პირველი შედეგები და
მისი გაუმჯობესების ღონისძიებანი სკკპ 26-ე ყრილობის
მიერ სახალხო ორგანოების წინაშე დასახული ამოცანების
შუქზე“

კოლეჯია აღნიშნავს, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ
კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის № 1111-
დადგენილებისა და შესაბამისად საქართველოს კომარტიის ცენტრალ-
ური კომიტეტისა და მინისტრთა საბჭოს დადგენილების „ზოგადსა-
განმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და
შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ შე-
სასრულებლად, სახალხო განათლების ორგანოებმა და ზოგადსაგანმა-
ნათლებლო სკოლებმა პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული ორგანო-
ების დახმარებით საბაზო, საწარმოო დაწესებულებებთან ერთად მნი-
შვნელოვანი მუშაობა გაწიეს.

ამასთან, მოსწავლე ახალგაზრდობის შრომითი აღზრდის საქმეში
არსებობს ნაკლოვანებები, რომელთა აღმოფხვრასა და გადაჭრისათვის
სერიოზული მიზანმიმართული მუშაობა უნდა ჩატარდეს.

განათლების სამინისტროს კოლეჯის საჭიროდ მიაჩნია გაღრმავე-
ბული შრომითი სწავლების შემდგომი გაუმჯობესებისა და სრულყო-
ფისათვის ანალიზი გაუკეთდეს ამ დარგში გაწეულ მუშაობას და დაი-
სახოს კონკრეტული გზები. ამ მიზნით კოლეჯიამ

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. 1982 წლის 19 აპრილს ჩატარდეს რესპუბლიკური თათბირ-
სემინარი თემაზე „გაღრმავებული შრომითი სწავლების პირველი შე-
დეგები და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებანი სკკპ 26-ე ყრილობის
მიერ სახალხო განათლების წინაშე დასახული ამოცანების შუქზე“.
ძირითადი მომხსენებელი ამხ. მ. კობახიძე — მინისტრის მოად-
გილე.

2. დამტკიცდეს რესპუბლიკური თათბირ-სემინარის საორგანიზა-
ციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

- მ. კობახიძე — მინისტრის მოადგილე (თავჯდომარე)
- კ. სუჯაშვილი — სკოლების სამმართველოს უფროსი
- თ. ტატიშვილი — სკოლების სამმართველოს მთავარი ინსპექტორი
- ი. ანდრიაშვილი — საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მან-
ქანათმშენებლობის კათედრის პროფესორი
- რ. კილაძე — ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სა-
მეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის შრომისა და პროფორიენტაცი-
ის სექტორის გამგე

ზ. როგავა — განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს მე-1
თოდცენტრის დირექტორი

გ. დედვარიანი — განათლების სამინისტროს ინსპექტორი

ნ. ჩახვაშვილი — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინს-
ტიტუტის შრომითი სწავლების კაბინეტის გამგე

ს. ტონია — განათლების სამინისტროს ინსპექტორი

3. თათბირ-სემინარის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღონ აფხაზე-
თისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა; ს/ოსეთის ავტონომიუ-
რი ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათ-
ლების განყოფილებათა გამგეებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების
სამმართველოს უფროსმა, შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორ-
იენტაციის სასკოლო ინსპექტორმა, მასწავლებელთა დახელოვნების ინს-
ტიტუტების მეთოდისტებმა, მოსწავლელთა შრომითი სწავლებისა და პრო-
ფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომ-
ბინატების დირექტორებმა

(სულ — 300 კაცი).

4. დამტკიცდეს სკოლების სამმართველოს მიერ წარმოდგენილი
თათბირ-სემინარის მომზადებისა და ჩატარების სამუშაო გეგმა (და-
ნართი № 1).

5. მოწონებულ იქნას სკოლების სამმართველოს მიერ წარმოდგე-
ნილ მოხსენებათა სარეკომენდაციო თემატიკა (დანართი № 2).

6. დაევალოს საორგანიზაციო კომიტეტს:

ა) ერთი თვის განმავლობაში გადასინჯოს სკოლების სამმართვე-
ლოში წარმოდგენილი მოხსენებები, შეარჩიოს მათში განსაკუთრებით
აქტუალური და მნიშვნელოვანი შინაარსის შემცველი მოხსენებები და
დაამტკიცოს მომხსენებელთა საბოლოო შემადგენლობა.

7. თათბირ-სემინარზე მოეწყოს რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათ-
ლებლო სკოლების მოსწავლელთა საუკეთესო თვითნაკეთი მასალების
გამოფენა.

8. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ო. კერესელიძე) გა-
მოყოს საჭირო სახსრები თათბირ-სემინარის ჩატარებისათვის საორ-
განიზაციო კომიტეტის მიერ წარმოდგენილი ხარჯთაღრიცხვის მიხედ-
ვით.

9. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) დააწესოს კონ-
ტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი **მ. ქიქელიძე**




**რესპუბლიკური თათბირ-სემინარის მომზადებისა
და ჩატარების გეგმა**

თათბირ-სემინარის ჩატარების ადგილი:
კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური
სკოლა-ინტერნატის სააქტო დარბაზი

ჩატარების თარიღი — 19 აპრილი 1982 წელი, 11 საათი

საქართველოს
აკადემიის

	შესასრულებელი საკითხები	შესრულების დრო	პასუხისმგებელი შესრულებაზე	შენიშვნა
1	2	3	4	5
1.	თათბირ-სემინარის მოხსენებების თემატიკისა და მოხსენებელთა შერჩევა	იანვარი 10-15	თ. ტატიშვილი ბ. დედუჩიანი ს. ტონია	
2.	თათბირ-სემინარზე განსახილველი მოხსენებების განხილვა	თებერვალი 20-23	თ. ტატიშვილი ბ. დედუჩიანი ს. ტონია	
3.	ძირითადი მოხსენებებისთვის მასალების შერჩოვა და მისი მომზადების ორგანიზაცია	თებერვალი	ბ. დედუჩიანი ს. ტონია ბ. დობოტყეინიძე	
4.	თათბირ-სემინარის მოსაწვევი ბარათის ესკიზის მომზადება და დაბეჭდვის ორგანიზაცია	მარტი 10-15	მ. მანგიაშვილი ბ. დედუჩიანი ს. ტონია	
5.	თათბირ-სემინარის მონაწილეთათვის მოსაწვევი ბარათების გაფორმების ორგანიზაცია	აპრილი	ს. ტონია	
6.	თათბირ-სემინარის რეზოლუციის მომზადება	15 აპრილი	ბ. დობოტყეინიძე	
7.	რეზოლუციის დაბეჭდვისა და მონაწილეთათვის დარიცხვების ორგანიზაცია	17 აპრილი	თ. ტატიშვილი	
8.	თათბირ-სემინარის მსვლელობის გეგმის მომზადება	10 აპრილი	ბ. დედუჩიანი	
9.	ვესტიბულში მოსწველთა თვითნაკეთი წამუშევრების გამოდენის მოწყობის ორგანიზაცია	18 აპრილი	ბ. დობოტყეინიძე ბ. დედუჩიანი	

1	2	3	4	5
10.	გადრმავებული შრომითი სწავლების დიფერენციალური მომზადება	10 აპრილი	ბ. დობორჯვანიძე შ. მანგიაშვილი	
11.	თათბირ-სემინარზე დამსწრეთა რეგისტრაციის ორგანიზაცია	19 აპრილი	გ. ფედეარაძე ს. ტონია	
12.	ფარმაცევტული მომზადება ღონისძიებისათვის (რადიოფიცი-რება, პრეზენტაცია და სხვა)	18 აპრილი	შ. მანგიაშვილი გ. ფედეარაძე	
13.	პრეზენტაციის შემადგენლობის განსაზღვრა და მისი მოწვევის ორგანიზაცია	10 აპრილი	ბ. დობორჯვანიძე კ. სეკაშვილი	
14.	თათბირ-სემინარის მონაწილეთათვის მეთოდური ლიტერატურის შერჩევა და გადაცემის ორგანიზაცია	1-19 აპრილი	თ. ტატიშვილი ნ. დლონტი	
15.	ტელევიზიისა და პრესის მუშაყების მოწვევის ორგანი-ზაცია	15 აპრილი	ს. ტონია გ. ფედეარაძე ბ. დობორჯვანიძე	
16.	თათბირ-სემინარის მასალების გამუქება გაზეთ „სახალ-ხო განათლებაში“	20-25 აპრილი	ნ. შველიძე თ. ტატიშვილი	

რესპუბლიკურ თათბირ სემინარზე განსახილველ მოხსენებათა თემატიკა

საქართველოს
საგარეო ურთიერთობების
სამსახური

1. ადგილობრივი სახალხო განათლების განყოფილებათა მუშაობის ორგანიზაცია გაღრმავებული შრომითი სწავლებისა და აღზრდის საქმეში.
2. საბაზო საწარმოთა (ორგანიზაციათა) დახმარება სკოლებს.
3. სახალხო განათლების განყოფილების როლი და ამოცანები ზოგად-საგანმანათლებლო სკოლებისა და საბაზო საწარმოების (ორგანიზაციების) ერთობლივი მუშაობის საქმეში.
4. სახალხო განათლების განყოფილების მუშაობა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სასწავლო სახელოსნოების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფის საქმეში.
5. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების ერთობლივი მუშაობის გამოცდილებიდან.
6. მოსწავლეთა სასწავლო-საწარმოო შრომითი ბრიგადების მუშაობის ორმანიზაცია.
7. ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანოების როლი საშუალო სკოლებში გაღრმავებული შრომითი სწავლებისათვის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისა და სრულყოფის საქმეში.
8. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისა და საბაზო საწარმოს ერთობლივი მუშაობის გამოცდილებიდან.
9. მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის თაობაზე მიღებული საკანონმდებლო დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის შემოწმების საკითხები.
10. სახალხო განათლების განყოფილების მუშაობა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეთა აღზრდის, სწავლების, შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფისა და კურსდამთავრებულთა შრომითი მოწყობისა და ახალგაზრდობის სოფლად დამაგრების საქმეში.
11. მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის მუშაობა უფროსკლასელთა შრომითი აღზრდის, სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის და მათი მწარმოებლური შრომაში ჩაბმის საქმეში.
12. შემდგომი ორგანოების დადგენილებებითა და საბაზო საწარმოს (ორგანიზაციის) დებულებით გათვალისწინებული დავალებების შესრულება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეთა აღზრ-



დის, სწავლებისა და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის მიზნით.

13. სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობა მოსწავლეთა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომისათვის მომზადების გასაუმჯობესებლად.
14. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სისტემის სასწავლებლების ერთობლივი მუშაობის ამოცანები.



**მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის
სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების
მუშაობის შემოწმების შედეგებისა და გაუმჯობესების
ლონისძიებათა შე ს ა ხ ე ბ**

გავეცანი რა საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს მიერ ქ. ქ. ქუთაისის, გორის, გურჯაანის, ზუგდიდის, სიღნაღის, თერჯოლის, წალკისა და ჩოხატაურის რაიონების მოსწავლეთა შრომითი სწავლებლისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების შემოწმებისა და განათლების სამინისტროში არსებულ მასალებს, აღვნიშნავ, რომ თითქმის ყველა შემოწმებული სასწავლო-საწარმოო კომბინატის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა ჯერ კიდევ არ შეესაბამება თანამედროვე მოთხოვნებს, მათში შემოღებული პროფილები სრულყოფილად ვერ პასუხობენ მუშათა კადრებზე ადგილობრივ მოთხოვნებს. გორის, სიღნაღის, გურჯაანისა და ზოგიერთი სხვა რაიონის სასწავლო-საწარმოო კომბინატები მოთავსებულია ძველ, უვარჯის, შეუფერებელ შენობებში, მოწყობილი არაა მოსწავლეთა პროფესიული ორიენტაციის კაბინეტი, სასწავლო ჯგუფების მოსწავლეებით დაკომპლექტებისას არ ითვალისწინებენ დებულებაში მოცემულ ნორმებს.

სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დებულების დარღვევებს ადგილი აქვს ტიპობრივ საშტატო ერთეულებზე ნორმის ზევით მუშაკთა დანიშვნის და, აგრეთვე, მოსწავლეთა პრაქტიკული საწარმოო სწავლებისა და მწარმოებლური შრომის ოსტატ-მასწავლებლთა შრომის ხელფასით ანაზღაურების საქმეშიც.

წალკის სასწავლო-საწარმოო კომბინატში ზედმეტია დამლაგებლის ერთი საშტატო ერთეული და ცეცხლფარეშის 0,5 საშტატო ერთეული. შეთავსებით მუშაობის შესახებ მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევებს ადგილი აქვს თერჯოლის სასწავლო-საწარმოო კომბინატში, სადაც შეთავსებით 0,5 განაკვეთზე მუშაობს პურკომბინატის ელექტრომონტორი, რაზედაც გაფორმებული არ იყო ორმხრივი ხელშეკრულება სათანადო ორგანიზაციებს შორის. ამავე კომბინატის ლაბორანტი შეთავსებით მუშაობდა რვაწლიან სკოლაში და ამ პერიოდში არ უკავებდნენ ხელფასს ძირითად სამუშაო ადგილზე.

არ სრულდება რიგ სასწავლო-საწარმოო კომბინატებსა და საბაზო საწარმოებს (ორგანიზაციებს) შორის დადებული ხელშეკრულებები.

თბილისის კალინინის სახელობის რაიონის № 4 მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორმა ვერ უზრუნველყო კონტროლი კომბინატის სასწავლო-აღმზრდელი პროცესზე, მოსწავლეთა დისციპლინასა და სამეურნეო საქმიანობაზე. მან, რაიონის ხელმძღვანელობასთან შეთან-

ხმების ვარეშე, კომბინატში დამატებით გახსნა ადგილობრივი მრეწველობის მინისტროს მრავალდარგოვანი კომბინატის საგალანტერეო სამქრო, რომელსაც არაფერი ქონდა საერთო რაიონის მოსწავლეთა შრომით აღზრდასთან.

რესპუბლიკის სასწავლო-საწარმოო კომბინატების ერთი ნაწილი აღჭურვილია მოძველებული დაზვებით, ჩარხებით, მანქანებით, ხელსაწყო-იარაღებით, საზომი მოწყობილობით; კომბინატებში საბაზო საწარმოების (ორგანიზაციების) მიერ გახსნილი სასწავლო-საწარმოო საამქროები ვათვალისწინებული არაა ამ ორგანიზაციათა სამეურნეო გეგმებში, ისინი რიტმულად არ მარაგდებიან სამუშაო მასალებით (ნედლეულით), რის შედეგადაც ხშირად მოსწავლეები დაუსაქმებელი რჩებიან.

სასწავლო-საწარმოო კომბინატებში დაბალია აღმზრდელი მუშაობის დონე, არ არის შექმნილი მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადები, არ არის გაშლილი მათ შორის სოციალისტური შეჯიბრება, არ ხდება შეჯიბრების შედეგების თვალსაჩინო ასახვა, სუსტად არის დაყენებული მოსწავლეთა თვითმმართველობა.

მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასწავლო-საწარმოო კომბინატების მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

1. 1. გაატარონ ქმედითი ღონისძიებები ბრძანებაში აღნიშნულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად; გადაჭრით გააუმჯობესონ მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათა შორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატებში შრომითი აღზრდისა და სწავლების საქმე. სისტემატურად იზრუნონ შრომითი სწავლების სასწავლო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფისა და განმტკიცების სათვის;

1. 2. აღვეთონ მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათა შორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატებში, საბაზო საწარმოთა (ორგანიზაციათა) მიერ შექმნილ სასწავლო-საწარმოო საამქროებსა და უბნებში მოსწავლეთა პრაქტიკული შრომითი სწავლებისა და მწარმოებლური შრომის ხელმძღვანელ მასწავლებელთა და ოსტატთა შრომის ანაზღაურება სახალხო განათლების ბიუჯეტის ხარჯზე;

1. 3. სასწავლო-საწარმოო კომბინატების დაკომპლექტებისას გაწეულად იხელმძღვანელონ სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1975 წლის 20 თებერვლის № 16 ბრძანებით დამტკიცებული დებულებები.

ბით „მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების ტიპობრივი შტატების შესახებ“;


1. 4. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ დაკისრებული მოვალეობის სისტემატურად შეუსრულებლობის, კომბინატის საქმიანობაზე კონტროლის დაუწესებლობისა და შრომითი სწავლების თვითღიწევაზე მიმდინარეობის თბილისის კალინინის რაიონის № 4 მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორი ნოდარ დავითის ძე ვეკუა გათავისუფლებულია დაკავებული თანამდებობიდან;

1. 5. აღნიშნული ბრძანება დაიყვანონ მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატებსა და სკოლებამდე;

1. 6. ბრძანებაში მოყვანილი დარღვევების აღმოსაფხვრელად გატარებულ ღონისძიებათა შესახებ მიმდინარე წლის 30 მარტამდე აცნობონ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს.

2. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე.

მინისტრი მ. ქინქლაძე


საგანმანათლებლო
სისტემების

РЕШЕНИЕ
КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ
ГРУЗИНСКОЙ ССР

О проведении республиканского семинара-совещания по актуальным вопросам организации методической работы по русскому языку и литературе в грузинских и национальных школах
4 марта 1982 года

Во исполнение плана мероприятий по дальнейшему совершенствованию изучения и преподавания русского языка в национальных школах Грузинской ССР, утвержденного решением коллегии от 25 января 1979 года, Министерство просвещения, местные органы народного образования проводят целенаправленную работу по улучшению преподавания и изучения русского языка в общеобразовательных школах республики.

Однако итоги проверки по данному вопросу свидетельствуют о необходимости активизации методической работы.

В целях совершенствования деятельности районных (городских) методических кабинетов, школьных (межшкольных) и районных методобъединений, направленной на повышение эффективности обучения русскому языку и литературе в соответствии с рекомендациями Всесоюзной научно-практической конференции (Ташкент, 1979), коллегия решает.

1. Отделу русского языка и литературы Республиканского методического центра Управления школ (т. т. З. А. Рогава, В. Ш. Эдишерашвили):

а) обеспечить подготовку и проведение 19 марта 1982 года семинара-совещания по актуальным вопросам организации методической работы по русскому языку и литературе в грузинских и национальных школах республики;

б) разработать проект рекомендаций семинара-совещания;

в) порядок дня и план проведения семинара-совещания представить в Управление школ.

2. Управлению учебников (т. Н. А. Глонти) обеспечить издание сборника статей по актуальным вопросам преподавания русского языка и литературы в грузинских и национальных школах.

3. Приложению журнала «Скола да цховреба» «Русский язык в грузинской школе» (т. А. Лордкипанидзе) в очередном номере журнала опубликовать материалы и рекомендации семинара-совещания.

4. Контроль за выполнением данного решения возложить на Управление школ (т. К. Суджашвили).

Председатель коллегии,
Министр

О. Кинкладзе

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯის
1982 წლის 4 მარტის გადაწყვეტილება

სკკპ და საქართველოს კ 26-ე ყრილობების დადგენილებებიდან
გამომდინარე საქართველოს კ ცენტრალური კომიტეტის 1981
წლის ნოემბრის პლენუმის მოთხოვნათა შესასრულებლად
სასურსათო პროგრამის განხორციელების საქმეში
რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების
მოსწავლეთა და მასწავლებელთა მონაწილეობის
შესახებ

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საქართველოს კომუნისტური პარტიის 26-ე ყრილობების დადგენილებებიდან გამომდინარე განათლების მუშაკთა რესპუბლიკური აქტივის 1981 წლის 26 მარტის კრების მოთხოვნათა შესაბამისად რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში გარკვეული ღონისძიებანი განხორციელდა მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, ცხოვრებასთან სწავლების კავშირის განმტკიცების, ახალგაზრდობის საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომისათვის მომზადების მიზნით.

ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს ვანის რაიონის ისრიითის საშუალო სკოლაში გატარებული ღონისძიებანი. ამ სკოლაში შექმნილი კომპლექსში — სკოლა — დამხმარე მეურნეობა — ყველაფერი გაკეთდა, რათა მოსწავლეებმა სწავლის პროცესში შეძელილი ცოდნა და გამოცდილება უკეთ გამოიყენონ იმისათვის, რომ მეტი წვლილი შეიტანონ პარტიის მიერ დასახული სასურსათო პროგრამის განხორციელებაში; 1981 წელს აქ მოიწიეს 2 ტონა კიტრი, 2,1 ტონა კომბოსტო, 800 კგ პამიდორი, 80 კგ აბრეშუმის პარკი, სახელმწიფოს მიყიდეს 9000 ცალი კვერცხი, 100 კგ დაფნის ფოთოლი, მოუარეს 16 ოჯახ ფუტკარს, სასკოლო სასადილო კი 2000 მანეთის ღირებულების ბოსტნეულით უზრუნველყვეს.

პარტიის მიერ დასახულ სასურსათო პროგრამის შესრულებაში ხელვაჩაურის რაიონის ახალშენის საშუალო სკოლის კოლექტივმა ვალდებულება იკისრა გამოზარდოს და გაასუქოს 6 ღორი, ხოლო სოფელში მცხოვრებმა ყველა პედაგოგმა და სკოლის ტექნიკურმა მუშაკმა, რომლებსაც საკარმიდამო ნაკვეთი გააჩნიათ, აიღეს ვალდებულება გაზარდონ თითო ღორი, ხორცი კი მიყიდონ სახელმწიფოს; იყოლიონ მსხვილფეხარქოსანი საქონელი და თავიანთი მოთხოვნილებები დაიკმაყოფილონ საკუთარი წარმოების ბოსტნეულით.

დიდ ყურადღებას იპყრობს საგარეჯოს 1-ლი და გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლების კოლექტივების მიერ აღებული ვალდებულებებიც, რომელთა მიხედვითაც ამ სკოლების მასწავლებლებმა და მოსწავლეებმა ივალდებულეს 1982 წელს სახელმწიფოს ჩა-
28

აბარონ 60000 ფრთა წიწილა, 1500 ქათამი, 1200 კგ ხორცი, 50000 ცალი კვერცხი.

სასურსათო პროგრამის პრაქტიკულად განხორციელების საქმეში სასარგებლო ღონისძიებები გატარდა ტყიბულის რაიონის სკოლებში: აქ ჯეროვანი შეფასება მისცეს საქართველოს კვ. ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის პლენუმზე ამხ. ე. ა. შვეარდნაძის სახელმძღვანელო მითითებებს: „ყოველ ეზო-კარს, ყოველ კომლს უნდა ქონდეს თავისი სასურსათო პროგრამა“, რის საფუძველზეც გაიანგარიშეს არსებული რესურსები, შესაძლო რეზერვები და ცალკეული სკოლების მიხედვით შეიმუშავეს 1982—1985 წლების სასურსათო პროგრამა. ტყიბულის რაიონის სკოლები მათ მიერ შემუშავებული და დამტკიცებული გეგმით მარტო 1982 წელს სახელმწიფოს ჩააბარებენ 8,3 ტონა ხორცს, ხოლო სკოლის მუშაკები პირად მუხრნობებში აწარმოებენ და სახელმწიფოს მიყიდიან 18,8 ტონა ხორცს.

მოწონებას იმსახურებს, აგრეთვე, ღონისძიებანი, რომლებიც ხორციელდება წალენჯიხის რაიონის ლიის საშუალო სკოლაში, სადაც სკოლის პედაგოგები მოსწავლეებს პირველი კლასიდანვე უნერგავენ შრომის სიყვარულს. ამ სკოლაში მოსწავლეების განკარგულებაშია ვრცელი და კეთილმოწყობილი სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთი. იქვე აგებული მიკროფერმაში მოსწავლეებმა 1981 წელს გამოზარდეს 10 ჯორი. ზუგდიდის რაიონის ინგირის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა გამოზარდეს ფერმის გოჭები და სახელმწიფოს 5 ტონა ხორცი მიყიდეს.

სკკპ და საქართველოს კვ. 26-ე ყრილობებსა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1980 წლის პლენუმზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივნის, საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მიერ წამოყენებული სასურსათო პროგრამის განხორციელების საქმეში ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მონაწილეობის შედეგად გარკვეული პრაქტიკული ნაბიჯები გადაიდგა, აგრეთვე, ამბროლაურის მე-2, თერჯოლის რაიონის ზედა სპჰანოს, მაიაკოვსკის რაიონის წითელხევის და რიგ სხვა სკოლებში.

ამასთან, მიუხედავად საკითხის უაღრესად დიდი აქტუალობისა, რესპუბლიკის სკოლების ერთი ნაწილი საჭირო გულისხმიერებით არ მოეკიდა სასურსათო პროგრამის პრაქტიკულად განხორციელებას. სკოლების დიდ უმრავლესობას არ გააჩნია საკუთარი სასურსათო პროგრამა — უფრო მეტიც, რესპუბლიკის 621 სკოლას (23,4%) კვლავინდებურად არ გააჩნია სასკოლო მიწის ნაკვეთი. სკოლების გარკვეულ ნაწილში მოუგვარებელია ნაკვეთზე ჩატარებულ სამუშაოთა აღრიცხვის, შეჯამებისა და რეალიზაციის საქმე. გამოვლენილი იქნა ისეთი სკოლებიც, სადაც ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა ბოცვრებისა და ფუტკრების ოჯახის შექმნას და ბოცვრის ხორცისა და ტყავის სახელმწიფოსათვის მიყიდვის საკითხს.

სასურსათო პროგრამის პრაქტიკულად განხორციელების საქმეში ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მონაწილეობის უზრუნველყოფის მიზნით კოლეგიამ

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. მოწონებულ და გნზოგადებულ იქნას ვანის რაიონის ისრითის და ტყიბულის რაიონის სკოლების მიერ გატარებული ღონისძიებანი სასურსათო პროგრამის განხორციელებაში მოსწავლეთა და მასწავლებელთა აქტიური მონაწილეობის შესახებ.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

2. 1. კოლეგიებსა და განათლების საბჭოს სხდომებზე ადგილებზე არსებული რესურსებისა და შესაძლო რეზერვების გათვალისწინებით შეიმუშაონ და დაამტკიცონ განათლების სისტემის დაწესებულებათა სასურსათო პროგრამები და 1982 წლის 1 მაისამდე წარმოადგინონ სკოლების სამმართველოში.

2. 2. ქმედითი ღონისძიებები გაატარონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთების გამოსაყოფად, რისთვისაც დროულად და პრინციპულად დააყენონ საკითხი სახალხო რეპუტაციების საბჭოების აღმასკომების წინაშე და მიაღწიონ ამ საკითხზე შესაბამისი დადგენილების გამოტანას.

3. ზოგადსაგანმანათლებლო რვაწლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორებმა:

1982 წლის 1 აპრილამდე პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე სკოლის არსებული პირობების გათვალისწინებით განიხილონ და შეიმუშაონ სკოლის სასურსათო პროგრამა, განხილვის დროს განსაკუთრებულ ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, ცხოვრებასთან სწავლების კავშირის განმტკიცების, ახალგაზრდობის საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომისათვის მომზადების და სკოლის სასურსათო პროგრამის ურთიერთკავშირის საკითხებს.

4. ვაზეთმა „სახალხო განათლებამ“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ დამატებამ „ქიმია-ბიოლოგია სკოლაში“ (ამხ. ამხ. ნ. შველიძე, მ. ღარიბაშვილი) ჯეროვანი ყურადღება მიაქციონ სასურსათო პროგრამის განხორციელების საქმეში რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა და მასწავლებელთა მონაწილეობის შესახებ წერილებისა და სტატიების ბეჭდვის საკითხებს.

5. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) დააწესოს კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე,

მინისტრი **მ. ქინძლაძე**

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა
და საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის
ბიუროს 1982 წლის 4 მარტის გადაწყვეტილება**



პიონერთა ორგანიზაციის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავი 24-ე რესპუბლიკური ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი შეკრების ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ გადაწყვიტეს:

1. 1982 წლის 28 ივნისიდან 24 ივლისამდე ბორჯომის რაიონის სოფელ გვერდისუბანში ჩატარდეს პიონერთა ორგანიზაციის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავი საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკური შეკრება.

2. დამტკიცდეს საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკური შეკრების ჩატარების დებულება და პროგრამა (დანართი № 1-3).

3. დამტკიცდეს საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკური შეკრების საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა (დანართი № 2).

4. დაევალოს ბავშვთა ცენტრალურ საექსკურსიო-ტურისტულ სადგურს (ამხ. ჯ. ი. სამხარაძე) დროულად დაგზავნოს რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში შეკრების პროგრამა და დებულება.

5. ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა და კომკავშირის საქალაქო, რაიონულმა კომიტეტებმა უზრუნველყონ შეკრების მონაწილე პიონერ-მოსწავლეებისა და მათი ხელმძღვანელების შერჩევა და შეკრების ადგილზე, საჭირო ინვენტარით, ორგანიზებულად გამოცხადება (ბორჯომის რ-ნი, სოფელი გვერდისუბანი).

6. ბავშვთა ცენტრალურმა საექსკურსიო-ტურისტულმა სადგურმა 24-ე რესპუბლიკური შეკრების შედეგების შესახებ ინფორმაცია წარუდგინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკვ ცენტრალურ კომიტეტს აწლის 1 ოქტომბრამდე.

7. ამ დადგენილების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა) და საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებას (ამხ. გ. ბუკია).

**კოლეგიის თავმჯდომარე,
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი **მ. დ. ქინქლაძე****

**საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მდი-
ვანი **ი. ნ. ორჯონიძე****

პიონერთა ორგანიზაციის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავი საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკური შეკრების დ ე ზ უ ლ ე ჯ ა

I. ჩატარების დრო და ადგილი

1982 წლის 28 ივნისიდან 24 ივლისამდე ბორჯომის რაიონის სოფელ გვერდისუბანში ეწყობა პიონერთა ორგანიზაციის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავი საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკური შეკრება.

II. შეკრების მიზნები და ამოცანები

შეკრება მიზნად ისახავს ერთდროულად შეკრიბოს ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ექსპედიციის „ჩემი სამშობლო სსრ კავშირია“ საუკეთესოდ მომუშავე შტაბების წარმომადგენელი მოსწავლეები და ხელმძღვანელები, მოახდინოს გამოცდილების ურთიერთგაზიარება. შეკრების ყველა მონაწილეს შეასწავლოს და განუმტკიცოს საველე პირობებში ცხოვრების წესები, გამოუწვავოს თვითმომსახურებისა და ბუნებრივი დაბრკოლებების გადალახვის ჩვევები და სხვ.

ნორჩი ტურისტ-მხარეთმცოდნეები ერთმანეთს აცნობენ თავიანთი კუთხის, მხარის ისტორიული კულტურის ძეგლებს, წარსულს, აწმყოსა და მომავალს, ნორჩ წითელკვალისმამიებელთა მუშაობის შედეგებს, ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ექსპედიციის საკავშირო შტაბის მიერ დავალებების შესრულების მიმდინარეობას, სასკოლო მუზეუმების მუშაობას, გამოფენებისა და სტენდების გაფორმების საკითხებს, რა წვლილი შეიტანეს ისტორიული ძეგლებისა და ბუნების დაცვის საქმეში, სკოლების მიკრორაიონისა და თავიანთი სოფლის გამწვანებაში.

როგორ აწარმოებენ სკოლებში ფენოლოგიურ დაკვირვებას.

შეკრების მთავარი მიზანია საქართველოს სხვადასხვა კუთხის მოსწავლეთა დამეგობრება, მათი ჩაბმა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში, შეკრების ყველა მონაწილის მომზადება ნიშანზე „ნორჩი ტურისტი“ და „სსრკ ტურისტი“.

III. შეკრების შინაარსი და პირობები

მონაწილე ჯგუფები ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე შეკრებაზე წარმოადგენენ საექსპედიციო რაზმების მუშაობის ანგარიშს და გააცნობენ მას შეკრების მონაწილეებს.

24-ე შეკრების მონაწილე ყველა ჯგუფი ჩაებმება სხვადასხვა კონკურსებისა და სექციების მუშაობაში, თავიანთი რაიონის ისტორიული ძეგლებით გააფორმებენ კარვის უბანს და მოაწყობენ მტკარე გამოფენას, მონაწილეობას მიიღებენ მხატვრულ თვითშემოქმედებაში, სხვადა-



სხვა სპორტულ შეჯიბრებებში, ტურიზმის ტექნიკასა და ადგილმდებარეობის ორიენტირებაში.

მოსწავლეები და მათი ხელმძღვანელები იცხოვრებენ კარვებში. შეკრებაზე მოსულ ჯგუფს თან უნდა ქონდეს კარვები და საძილე ტომარები, ორი წყვილი ყოველგვარი ამინდის შესაფერი ტანსაცმელი, პირადის პიჯიკინის საგნები და ჭურჭელი (მომინანქრებული ან ალუმინის ფინჯანი, ჯამი, კოვზი, ჩანგალი), რომელიც მოთავსებული ექნებათ ზურგჩანთაში.

შეკრების მონაწილე ჯგუფის ხელმძღვანელი ვალდებულია:

1. თან იქონიოს განათლების განყოფილების გამგის მიერ დამოწმებული საგზური და ბრძანების ამონაწერი ჯგუფის ხელმძღვანელად დანიშნის შესახებ;
2. უზრუნველყოს ჯგუფი საველე აფთიაქით;
3. შეამოწმოს ჯგუფის მზადყოფნა.

IV. შეკრების ხელმძღვანელობა

ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე შეკრებას ხელმძღვანელობას უწევს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკკ ცკ მიერ დამტკიცებული საორგანიზაციო კომიტეტი. შეკრებას ატარებს საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ დამტკიცებული შტაბი.

V. შეკრების მუშაობის შეჯამება და დაჯილდოება

შეჯიბრება შეაჯამებს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა მუშაობას შემდეგ სახეობებში:

1. ტურისტული ლაშქრობა (მოგზაურობა);
2. ტურიზმის ტექნიკა (ტურისტული ესტაფეტა);
3. ტურისტული ყოფაცხოვრების დათვალიერება;
4. ტოპოგრაფიული ავეგმვა;
5. კონკურსები.

I—II ადგილზე გამოსული ჯგუფები დაჯილდოვდებიან სამახსოვრო თასებით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბავშვთა ტურისტული სადგურის სიგელებითა და ფასიანი საჩუქრებით.

VI. შეკრების დაფინანსება

საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკურ შეკრებას დაფინანსებს საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭო და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგური.

**ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე რესპუბლიკური
შეკრების საორგანიზაციო კომიტეტი**

1. ზარქუა ე. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელო-ობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი (თავმჯდომარე)
2. ბუკია გ. — საქართველოს ალკკ ცკ მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე (თავმჯდომარის მოადგილე)
3. სამხარაძე ჯ. — ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)
4. ცერცვაძე ი. — გაზეთ „ნორჩი ლენინელის“ რედაქტორი
5. გამსახურდია რ. — ტელევიზიის საბავშვო გადაცემათა რედაქტორი
6. ჩადუნელი ნ. — ბორჯომის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე
7. გოგოლაძე გ. — საქართველოს ალკკ ბორჯომის რაიკომის მდივანი
8. თარგამაძე ც. — ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორის მოადგილე
9. კომახიძე თ. — ბავშვთა ტურისტული სადგურის განყოფილების გამგე
10. ასტახიშვილი კ. — ფიზკულტურის ინსტიტუტის თანამშრომელი
11. არჩვაძე ა. — ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის მეთოდისტი

პიონერთა ორგანიზაციის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავი
საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 24-ე
რესპუბლიკური შეკრების პროგრამა

შეკრება ტარდება ორ ნაკადად: I ნაკადი 28.06-10.07

II ნაკადი 11.07—23.07

- პირველი დღე — შეკრების აღვილზე გამოცხადება, დაბანაკება, შინაგა-
ნაწესის გაცნობა
- მეორე დღე — თვითმმართველობის არჩევა, კარვის უბნის გაფორმება,
საკავშირო ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ექსპედიციის მასა-
ლებით მცირე გამოფენის მოწყობა; მეგობრობის კოცონი
- მესამე დღე — შეკრების საზეიმო გახსნა, კარვის უბნისა და გამოფენის
დათვალიერება-კონკურსი საუკეთესო ექსკურსმძღოლის სახელის
მოპოვებისათვის;
- მეოთხე დღე — კონკურსი „ჩემი მხარე,“ ვარჯიში ტურიზმის ტექნიკა-
ში, სპორტულ ორიენტირებასა და მეტეოროლოგიაში, მეგობრობის
კოცონი;
- მეხუთე დღე — შეხვედრა პიონერული ორგანიზაციის ვეტერანებთან,
მზადება პოეზიის საღამოსათვის; პოეზიის საღამო;
- მეექვსე დღე — საწვრთნელი ლაშქრობა მეზობელ სოფელში, ჰერბარიუ-
მების დამზადება; ლაშქრობის ანგარიში;
- მეშვიდე დღე — ლაშქრობა ღამისთევით, ლაშქრობის დროს ჰერბარიუ-
მებისათვის მცენარეთა შეგროვება;
- მერვე დღე — ვარჯიში ტურიზმის ტექნიკაში, ტოპოგრაფიასა და მე-
ტეოროლოგიაში, მეგობრობის საღამო;
- მეცხრე დღე — ტურისტული ესტაფეტა; სანიტარული საგუშაგოების
დათვალიერება; სპორტული შეჯიბრებები, მეგობრობის კოცონი;
- მეათე დღე — სპორტული შეჯიბრებები, თვითშემოქმედება კოცონთან;
მეთერთმეტე დღე — მცირე სპარტაკიადა, ტურისტულ-მხარეთმცოდნეო-
ბითი ვიქტორინა, საველე გაზეთებისა და ჰერბარიუმების დათვა-
ლიერება, მეგობრობის საღამო;
- მეთორმეტე დღე — შეკრების მუშაობის შეჯამება, გამარჯვებულთა
დაჯილდოება, გამოსამშვიდობებელი საღამო, კოცონი;
- მეცამეტე დღე — შეკრების საზეიმო დახურვა, გამგზავრება.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის

1982 წლის 4 მარტის გადაწყვეტილება

საქართველოს მასწავლებელთა მე-5 ყრილობისადმი მიძღვნილი ახალგაზრდა პედაგოგთა მე-3 რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების ჩატარების შესახებ

საკვ ცენტრალური კომიტეტის, სსრკ მინისტრთა საბჭოსა და საკავ- შირო პროფსაბჭოს 1980 წლის 31 ოქტომბრის № 983 დადგენილების შესაბამისად ტურიზმისა და მხარეთმცოდნეობის პოპულარიზაციისათ- ვის, ფიზიკური წრთობისა და ლაშქრული ცხოვრების პრაქტიკული ჩვე- ვების გამომუშავებისათვის, მშთ ნორმატივების ჩაბარებისა და მოს- წავლეთა შორის ტურიზმის პასუხისმგებელი ორგანიზატორებისა და მსაჯების მომზადებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. 1982 წლის 7 ივნისიდან 14 ივნისამდე და 2 ნოემბრიდან 9 ნოემბრამდე ორ ნაკადად ჩატარდეს საქართველოს მასწავლებელთა მე-5 ყრილობისადმი მიძღვნილი ახალგაზრდ პედაგოგთა მე-3 რესპუბლი- კური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრება.

2. დამტკიცდეს შეკრება-შეჯიბრების დებულება. (დანართი № 1).

3. სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ტურიზმის ხელშემწყობ საბჭოებთან ერთად უზრუნველყონ მასწავლებელთა ნაკრები ტურისტუ- ლი გუნდების დაკომპლექტება, რაიონის (ქალაქის) სკოლების, პიონერ- თა და მოსწავლეთა სახლებისა და სპორტსკოლების თანამშრომლები- საგან.

4. შეკრება-შეჯიბრების ჩატარება დაევალოს ბავშვთა ცენტრალურ საექსკურსიო-ტურისტულ სადგურს (ამხ. ჯ. ი. სამხარაძე).

5. საქართველოს მასწავლებელთა მე-3 რესპუბლიკური ტურისტუ- ლი შეკრება-შეჯიბრების ჩატარებაზე ხელმძღვანელობა და კონტროლი დაევალოს განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამ- მართველოს (ამხ. ე. ა. ზარქუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე,

მინისტრი ო.ქინქლაძე

საქართველოს მასშავლებელთა მე-5 ყრილობისადმი მიძღვნილი ახალგაზრდა პედაგოგთა მე-3 რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების დ ე ზ უ ლ ე ზ ა

I. მიზნები და ამოცანები

1. ახალგაზრდა პედაგოგთა შორის ტურიზმისა და მხარეთმოდნეობის პოპულარიზაცია, ფიზიკური წრთობისა და მუშაობის ორგანიზაცია;
2. ლაშქრული ცხოვრებისათვის პრაქტიკული ჩვევების გამომუშავება და ადგილმდებარეობაზე ორიენტირების საკითხების შესწავლა;
3. მშთ ნორმატივების ჩაბარება.
4. შეკრება-შეჯიბრების მონაწილე მასწავლებლების მომზადება, მოსწავლეთა ტურისტული ლაშქრობის ხელმძღვანელებად, მხარეთმოდნეობით-საძიებო მუშაობის ორგანიზატორებად;
5. მასწავლებელთა შორის უძლიერესი კოლექტივების გამოვლინება;
6. მეგობრული ურთიერთობის განმტკიცება რესპუბლიკის მასწავლებელთა შორის.

II. ჩატარების დრო და ადგილი

საქართველოს მასწავლებელთა მე-3 რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრება ჩატარდება ორ ნაკადად, პირველი ნაკადი — 1982 წლის 7 ივნისიდან 14 ივნისამდე ქობულეთის რაიონში, მეორე ნაკადი — 2 ნოემბრიდან 9 ნოემბრამდე დუშეთის რაიონში.

III. შეკრება-შეჯიბრების მონაწილენი

შეკრება-შეჯიბრებაში მონაწილეობას მიიღებენ რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სკოლების, პიონერთა სახლებისა და სასახლეების, ბავშვთა ტურისტული სადგურებისა და სპორტსკოლების (გეოგრაფიის, ფიზაღზრდის, ისტორიის, სამხედროს) მასწავლებლები, პიონერხელმძღვანელები, ლაბორანტები, პიონერთა სახლებისა და სასახლეების და ბავშვთა ტურისტული სადგურების წრის ხელმძღვანელები და სხვა კატეგორიის მუშაკები.

თითოეული გუნდი შედგება 6 მონაწილისაგან — 3 ქალი და 3 მამაკაცი, მათ შორის ერთი — გუნდის ხელმძღვანელი.

IV. მონაწილეთა აღჭურვილობა

თითოეულ ტურისტულ გუნდს თან უნდა ქონდეს 2 კარავი პალოები და საყრდენი ჯოხებით, საძილე ტომრები, გასაბერი ლეიბები, საწვიმარი, 2 წყვილი წინდა, თბილი ტანსაცმელი, ქუდი, პირადი ჰიგიენის საგნები, კომპასი, ბლოკნოტი და ფანქარი, საკვების მოსამზადებელი ზესადგარი, სასმელი წყლისათვის თავსახურიანი ვედრო 1 ც, 2 ქვაბი

კერძების მოსამზადებლად, ფოტოაპარატი, საველე აფთიაქი წამლებით, ფრენბურთის ბურთი, მომინანქრებული ან ალუმინის ფინჯანი და თევზში, სუფრის კოვზი და ჩანგალი, 1 ნაჯახი, 1 ც. პრიმუსი (შმელი), ფანარი, ერთიანი სპორტული ფორმა. გუნდს უნდა ჰქონდეს რაიონის (ქალაქის) აღმნიშვნელი წარწერა ფანერაზე (25×60 სმ)).

V. შეკრება-შეჯიბრების ხელმძღვანელობა

შეკრება-შეჯიბრების ჩატარებას ხელმძღვანელობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგური, აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ტურისტთა რესპუბლიკური სადგური და ღუშეთის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილება.

VI. მიღების პირობები

შეკრება-შეჯიბრებაში მონაწილე გუნდების სახელობითი განაცხადი, განათლების განყოფილების გამგისა და ტურიზმის სარაიონო (საქალაქო) საბჭოს თავმჯდომარის ხელმოწერით, დამოწმებული ექიმის ვიზიტა და ბეჭდით, წარმოდგენილი უნდა იქნას ბავშვთა ცენტრალურ/საექსკურსიო-ტურისტულ სადგურში, პირველ ნაკადში მონაწილე გუნდების მიერ ა/წლის 20 მაისამდე, ხოლო მეორე ნაკადში მონაწილე გუნდების მიერ ა/წლის 25 ოქტომბრამდე, მისამართით: თბილისი, 380064, კალინინის ქ. № 118. ტ. 95-22-71.

განაცხადს უნდა ერთვოდეს შემდეგი საბუთები:

1. ცნობა სამსახურიდან;
2. სახელობითი განაცხადი (ფორმა თან ერთვის);
3. მონაწილის პასპორტი (წარმოადგენს პირადად).

VII. შეკრება-შეჯიბრების შინაარსი

შეკრება-შეჯიბრების პროგრამა ითვალისწინებს როგორც პრაქტიკული, ასევე თეორიული საკითხების განხილვას, ტურიზმის ჩასათვლელ და არაჩასათვლელ სახეობებს:

1. ტურისტული მომზადების დათვალიერება
2. ტურიზმის ტექნიკა
3. საკონტროლო ლაშქრობა
4. ლაშქრობის აღწერილობის შედგენა
5. მხარეთმცოდნეობითი მუშაობა
6. კონკურსი კვანძების შეკვრაზე
7. მხატვრული თვითმოქმედების დათვალიერება

ტურისტული მომზადების დათვალიერება:

- ა) გუნდების დაკომპლექტების სისწორე და მოვალეობის განწი-

ლება

- ბ) ჯგუფური საჭურავლის შერჩევა
- გ) პირადი საჭურავლის შერჩევა
- ვ) ზურგჩანთაში ნივთების ჩაწყობა
- დ) ტურისტის გარეგნული სახე და ორგანიზებულობა

ტურიზმის ტექნიკა:

ლაბრკოლებათა გადალახვა 600 მეტრამდე, მონაწილეობს მთელ გუნდი, კარვის გაშლა, ცეცხლის დანთება.

საკონტროლო ლაშქრობა

მონაწილე გუნდებს უნდა ქონდეთ ერთიანი სალაშქრო ფორმა, შეეძლოს კომპასით მხარის გაგნება, ზურგჩანთაში ნივთების სწორად ჩაწყობა, მონაწილეობს მთელი გუნდი.

მხარეთმცოდნეობითი მუშაობა

- ა) ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ვიქტორინა
- ბ) სხვადასხვა სახის სამკურნალო მცენარის გამოცნობა
- გ) ტოპოგრაფიული-10 ნიშნის ახსნა

კონკურსი კვანძების შეკვრაზე

შეფასება ხდება კვანძების სწორად შეკვრისა და სისწრაფის მიხედვით (ბულინი, ჩამჭიდი, გამყოლი, პირდაპირი, უზანგი)

არაჩასათვლელი სახეობანი

1. საუკეთესო ტურისტული სიმღერები
2. საუკეთესო საველე გაზეთები
3. ლაშქრობის ამსახველი საუკეთესო ფოტოსურათები
4. საველე პირობებში დამზადებული სუვენირები
5. სპორტული შეჯიბრებანი

VIII. შეჯიბრების შედეგების შეჯამება

შეჯიბრების შედეგები განისაზღვრება ჩასათვლელ სახეობებში დაგროვილი ქულების რაოდენობით, კონკურსებში აქტიური მონაწილეობისა და სანიმუშო დისციპლინის მიხედვით. ერთნაირი რაოდენობის ქულების დაგროვების შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ტურიზმის ტექნიკის შედეგს.

IX. შეკრება-შეჯიბრების დაფინანსება

შეკრება-შეჯიბრებას აფინანსებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგური (მიღება, დაბანაკება, კვება, ფასიანი საჩუქრები და პრიზები).

მონაწილე გუნდების მგზავლობის ხარჯებს იხდიან გამომგზავნი ორგანიზაციები.

X. დაჯილდოება

პირველი ადგილის მოპოვებისათვის გუნდი ჯილდოვდება ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის სამახსოვრო თასით, მონაწილენი და ხელმძღვანელი — საპატიო სიგელებით და ფასიანი საჩუქრებით.

მეორე ადგილზე გასული გუნდი ჯილდოვდება აჭარის ასსრ ნორჩ ტურისტთა რესპუბლიკური სადგურის სამახსოვრო თასით, მონაწილენი და ხელმძღვანელი — საპატიო სიგელებით და ფასიანი საჩუქრებით.

მესამე ადგილის მოპოვებისათვის გუნდი ჯილდოვდება საპატიო სიგელით, მონაწილენი და ხელმძღვანელი სიგელებითა და ფასიანი საჩუქრებით.

საქართველოს მასწავლებელთა მე-5 ყრილობისადმი
მიძღვნილი ახალგაზრდა პედაგოგთა მე-3 რესპუბლიკური
ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების გ ა ნ ა ც ხ ა დ ი



რაიონის (ქალაქის) განათლების
განყოფილება გთხოვთ დაუშვათ შეჯიბრებაში ტურისტული გუნდი შე-
მადგენლობით

№ №	გვარი, სახელი მამის სახელი	დაბადების წელი	სქესი	სპეციალობა განათე- ბის მინდევით	ბინის მისამართი	ექიმის გზა
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

განათლების განყოფილების გამგე
ტურიზმის ხელშემწყობი საბჭოს
თავმჯდომარე.

ბ. ა. გუნდის ხელმძღვანელი

I ნაკადი
დასავლეთი ზონა
7-14 ივნისი



- | | |
|----------------------------------|----------------------|
| 1. გაგრის რ-ნი | 23. აბაშის რ-ნი |
| 2. გუდაუთის რ-ნი | 24. ამბროლაურის რ-ნი |
| 3. სოხუმის რ-ნი | 25. ვანის რ-ნი |
| 4. ქ. სოხუმი | 26. ვევეჭკორის რ-ნი |
| 5. გულრიფშის რ-ნი | 27. ზესტაფონის რ-ნი |
| 6. ოჩამჩირის რ-ნი | 28. ზუგდიდის რ-ნი |
| 7. გალის რ-ნი | 29. ლანჩხუთის რ-ნი |
| 8. ქ. ტყვარჩელი | 30. ლენტეხის რ-ნი |
| 9. ქ. ბათუმი | 31. მახარაძის რ-ნი |
| 10. ხელვაჩაურის რ-ნი | 32. მაიაკოვსკის რ-ნი |
| 11. ქედის რ-ნი | 33. მესტიის რ-ნი |
| 12. ხულოს რ-ნი | 34. ონის რ-ნი |
| 13. შუახევის რ-ნი | 35. ორჯონიკიძის რ-ნი |
| 14. ქობულეთის რ-ნი | 36. სამტრედიის რ-ნი |
| 15. ქ. ქუთაისი | 37. საჩხერის რ-ნი |
| 16. ქ. ქუთაისი, ავტოქარხნის რ-ნი | 38. თერჯოლის რ-ნი |
| 17. ქ. ქუთაისი, ლენინის რ-ნი | 39. ხობის რ-ნი |
| 18. ქ. ჭიათურა | 40. ცაგერის რ-ნი |
| 19. ქ. ტყიბული | 41. წალენჯიხის რ-ნი |
| 20. ქ. ფოთი | 42. ჩოხატაურის რ-ნი |
| 21. ქ. ზუგდიდი | 43. ჩხოროწყის რ-ნი |
| 22. ქ. წყალტუბო | 44. ცხაკაიას რ-ნი |

II ნაკადი

აღმოსავლეთის ზონა

2-9 ნოემბერი



- | | |
|------------------------------|----------------------|
| 1. თბილისი, ლენინის რ-ნი | 23. ბოლნისის რ-ნი |
| 2. თბილისი, ოქტომბრის რ-ნი | 24. ბორჯომის რ-ნი |
| 3. თბილისი, I მაისის რ-ნი | 25. გარდაბნის რ-ნი |
| 4. თბილისი, ორჯონიკიძის რ-ნი | 26. გორის რ-ნი |
| 5. თბილისი, კიროვის რ-ნი | 27. გურჯაანის რ-ნი |
| 6. თბილისი, კალინინის რ-ნი | 28. ღმანისის რ-ნი |
| 7. თბილისი, 26 კომისრის რ-ნი | 29. ღუშეთის რ-ნი |
| 8. თბილისი, საქარზნო რ-ნი | 30. ყაზბეგის რ-ნი |
| 9. თბილისი, გლდანის რ-ნი | 31. ქარელის რ-ნი |
| 10. ცხინვალის რ-ნი | 32. კასპის რ-ნი |
| 11. ქ. ცხინვალი | 33. ყვარლის რ-ნი |
| 12. ზნაურის რ-ნი | 34. ლავოდების რ-ნი |
| 13. ჯავის რ-ნი | 35. მარნეულის რ-ნი |
| 14. ლენინგორის რ-ნი | 36. მცხეთის რ-ნი |
| 15. ქ. რუსთავი | 37. საგარეჯოს რ-ნი |
| 16. ქ. გორი | 38. სიღნაღის რ-ნი |
| 17. ადიგენის რ-ნი | 39. თელავის რ-ნი |
| 18. ასპინძის რ-ნი | 40. თეთრიწყაროს რ-ნი |
| 19. ახალქალაქის რ-ნი | 41. თიანეთის რ-ნი |
| 20. ახალციხის რ-ნი | 42. ხაშურის რ-ნი |
| 21. ახმეტის რ-ნი | 43. წალკის რ-ნი |
| 22. ბოგდანოვკის რ-ნი | 44. წითელწყაროს რ-ნი |

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეჯისა
და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო
დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის
საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის
პრეზიდიუმის 1982 წლის 4 მარტის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ზ ა

მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო
სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო
და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი
დათვალიერების 1981 წლის შედეგებისა და 1982 წლის
დათვალიერების ჩატარების შე ს ა ხ ე ბ

„სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებზე, სათიბებზე და საძოვრებზე
გავრცელებული საკარანტინო და სხვა სარეველების წინააღმდეგ ბრძო-
ლის გავრცელების შესახებ“ რესპუბლიკის ზემდგომი ორგანოე-
ბის დადგენილების შესრულების მიზნით, რომელიც სხვა ლო-
ნისძიებებთან ერთად მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობას ითვალისწინებდა, განათლების სამინისტროს კოლეჯისა და განათლების,
უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფ-
კავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის ერთობლივი გადა-
წყვეტილებით 1981 წლის 1 აპრილიდან 15 ოქტომბრამდე გამოცხად-
და რესპუბლიკის სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და
საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების სა-
ზოგადოებრივი დათვალიერება.

როგორც დათვალიერებამ ცხადყო, სარეველების წინააღმდეგ ბრძო-
ლის ამ მეტად მნიშვნელოვან საქმეში აქტიურად ჩაება რესპუბლიკის
სკოლების დიდი უმრავლესობა. დროულად შეიქმნა მოსწავლე ახალგა-
ზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათი-
ბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფ-
თავების საოლქო, საქალაქო და რაიონული საორგანიზაციო საბჭოები
5-7 წევრის შემადგენლობით, სოფლის სკოლებში კი შეიქმნა სარეველე-
ბის წინააღმდეგ მებრძოლი ბრიგადები, რომლებსაც ხელმძღვანელობ-
დნენ ბიოლოგიისა და სასოფლო-სამეურნეო შრომის მასწავლებლები.
მათ მჭიდრო კავშირი დაამყარეს კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნე-
ობებისა და სატყეო მეურნეობების სპეციალისტებთან, რომლებმაც მათ-
გან მიღებული რჩევა-დარიგებებისა და მითითებების საფუძველზე სა-
თანადო მუშაობა ჩაატარეს ზაპერაცია „სარეველების“ წარმატებით შე-
სასრულებლად.

სოფლის ბევრმა დაწყებითმა, რვაწლიანმა და საშუალო სკოლამ
შეადგინა სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის კომპლექსური გეგმები,

გაშალა სოციალისტური შეჯიბრება მუდმივმოქმედ ბრიგადებსა და რგოლებს შორის, ტრადიციად აქცია ლექცია-სემინარების ჩატარება, შაბათობებისა და კვირაობების მოწყობა მათზე მიმავრებულ კოლმეურნიკობასა თუ საბჭოთა მეურნეობის დასარეველიანებულ ფართობებზე.

მიუხედავად გარკვეული წარმატებებისა, რესპუბლიკის ზოგიერთ სკოლაში ვერ შეძლეს სათანადო დონეზე დაეყენებინათ სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმე, არ შეიმუშავეს სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის კომპლექსური გეგმები, სათანადო მუშაობა არ იქნა ჩატარებული აღნიშნული ღონისძიებების პროპაგანდისა და ბრიგადებსა და რგოლებს შორის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლისათვის, ნაკლები ყურადღება მიექცა სარეველებთან ბრძოლის ისეთი საიმედო მეთოდის დანერგვას, როგორცაა სარეველების ამოძირკვა მომწიფებამდე, არა-ერთარი მუშაობა არ ტარდება მოწინავეთა გამოცდილების განზოგადებისა და დანერგვისათვის, გამოყენებული არ იქნა ადგილობრივი რადიომუწყებლობისა და პრესის შესაძლებლობები და სხვა.

მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერების შესახებ წარმოდგენილი ცნობების (თან ერთის) საფუძველზე, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირების საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა

გ ა და წ ყ ვ ი ტ ე ს :

1. მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერების მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის დაჯილდოვდეს:

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის დიპლომითა და ორასი მანეთის ოდენობის პრემიით — 10 სკოლა ბიოლოგიის სწავლებისათვის სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის ინვენტარ-მოწყობილობათა შესაძენად (დანართი № 1).

1. 2. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სიგელებითა და სასწავლო-საცდელი ნაკვეთებიდან შემოსული თანხებით შეძენილი საჩუქრებით (ათი მანეთის ფარგლებში) 8 მასწავლებელი (დანართი № 2).

2. მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერების დებულებების შესაბამისად 1982 წლის 1 აპრილიდან 15 ოქტომბრამდე გამოცხადდეს სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და სა-

ძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერება.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, განათლების უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების თავმჯდომარეებმა:

3. 1. აღნიშნული გადაწყვეტილება და ცნობა გააანალიზონ კოლექტივებსა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე, მიიღონ ზომები სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში არსებულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად, შეიმუშაონ და განახორციელონ სარეველებთან ბრძოლის გაუმჯობესების ღონისძიებები.

3. 2. სოფლის სკოლებში პერიოდულად ჩაატარონ ლექცია-საუბრები სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებასა და ამ საქმეში მოსწავლეთა უფრო აქტიური მონაწილეობის შესახებ; გაამახვილონ ყურადღება სკოლის სამოქმედო ტერიტორიაზე სარეველა მცენარეების გავრცელების თავისებურებებსა და მათ წინააღმდეგ ბრძოლის ყველაზე სრულყოფილი მეთოდების დანერგვის შესახებ.

3. 3. გაშალონ სოციალისტური შეჯიბრება სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლ მუდმივმოქმედ ბრიგადებს შორის.

3. 4. შეიმუშაონ სარეველებთან ბრძოლის კომპლექსური გეგმები, განამტკიცონ საქმიანი კავშირები სკოლებსა და საბჭოთა მეურნეობებს, კოლმეურნეობებს შორის ისე, რომ ყველა სკოლას ქონდეს გაპიროვნებული სარეველებისაგან გასაწმენდი ფართობები.

3. 5. გააანალიზონ და პერიოდულად გააშუქონ პრესაში მოწინავეთა გამოცდილებანი, გამოიყენონ მათი მატერიალური და მორალური წახალისების სხვადასხვა ფორმები.

3. 6. უზრუნველყონ სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლი მუდმივმოქმედი ბრიგადები ოპერაცია „სარეველას“ ჩატარებისათვის საჭირო სამუშაო იარაღით.

3. 7. დათვალიერების ადგილობრივმა საორგანიზაციო საბჭოებმა დროულად განიხილონ სკოლებიდან წარმოდგენილი მასალები, შეაჯამონ და წარმოუდგინონ იგი საქართველოს ასსრ განათლების სამინისტროს და განათლების უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტს 1982 წლის 1 ნოემბრამდე.

4. დაევალოს გაზეთ „სახალხო განათლების“, ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ და მისი დამატების „ქიმიკა და ბიოლოგია სკოლაში“ რედაქციებს (ამხ. ამხ. ნ. შველიძე, ა. გოგელია, მ. ღარიბაშვილი) პერიოდულად გააშუქონ მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების სარეველები

ბისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერების მიმდინარე-
ბის საკითხი.

5. ეთხოვს საქართველოს სსრ რადიომუწყებლობისა და ტელევი-
ზიის სახელმწიფო კომიტეტს პერიოდულად მოაწიყოს გადაცემები სარე-
ველების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში მოსწავლეთა აქტიური მონა-
წილეობის შესახებ.

6. გადაწყვეტილების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს
უფროს ინსპექტორს, მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასო-
ფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბების და საძოვრების საკარან-
ტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების რესპუბლიკური საორგა-
ნიზაციო საბჭოს წევრს ამხ. ა. ნ. ნადარაიას.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი
მ. ქინძლაძე

განათლების, უმაღლესი სკოლისა
და სამეცნიერო დაწესებულებე-
ბის მუშაკთა პროფკავშირის
რესპუბლიკური კომიტეტის
თავმჯდომარე **დ. იოსელიანი**

დაჯილდოვდნენ:

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, განათლების უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროტკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის დიპლომებითა და ბიოლოგიისა და სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის ინვენტარ-მოწყობილობათა და სამუშაო იარაღების შესაძენად ფულადი პრემიით — ორასი მანეთის ოდენობით:

1. საგურამოს საშუალო სკოლა (მცხეთის რაიონი)
2. კოტიანეთის რვაწლიანი სკოლა (ცხაკაიას რაიონი)
3. ნოდის საშუალო სკოლა (სამტრედიის რაიონი)
4. ჩოჩხათის საშუალო სკოლა (ლანჩხუთის რაიონი)
5. მაჭყვის საშუალო სკოლა (ქობულეთის რაიონი)
6. გამარჯვების საშუალო სკოლა (გარდაბნის რაიონი)
7. მჭადიჯვრის საშუალო სკოლა (დუშეთის რაიონი)
8. წინაგრის საშუალო სკოლა (ლენინგორის რაიონი)
9. კინდღის რვაწლიანი სკოლა (ოჩამჩირის რაიონი)
10. ივანდიდის საშუალო სკოლა (წულუკიძის რაიონი)

დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სი-
გელებით:

1. მ. იაკობიძე — ლენტეხის რაიონის სოფელ რცხმელურის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
2. ა. კაციტაძე — აბოთლაურის რაიონის სოფელ ხოტევის საშუალო სკოლის დირექტორი
3. მ. ქავთარაძე — წითელწყაროს რაიონის სოფელ ქვემო ქედის საშუალო სკოლის დირექტორი
4. მ. მიმინოშვილი — აბაშის რაიონის სოფელ ნაესაკოვოს საშუალო სკოლის მასწავლებელი
5. ს. კობლატაძე — ჩოხატაურის რაიონის სოფელ ხიდისთავის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
6. მ. მაჭარაშვილი — საჩხერის მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორი
7. შ. ოსეფაშვილი — ყვარლის რაიონის სოფელ ჭიკაანის საშუალო სკოლის დირექტორი
8. შ. აბდრია — მახარაძის რაიონის სოფელ მელიქედურის საშუალო სკოლის დირექტორი



**მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო
სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და
სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი
დათვალიერების შეესახებ**

საბჭოთა ქვეყნის შემდგომი წინსვლა და განვითარება, ხალხის მატერიალური კეთილდღეობა დიდად არის დამოკიდებული სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ეფექტიანობაზე, სოფლის მეურნეობის პროდუქტების სიუხვესა და ხარისხზე. სასურსათო პროგრამის წარმატებით შესრულების ამოცანა განუხრელად უკავშირდება სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების პროდუქტიულობის მკვეთრი ამაღლების აუცილებლობას. ამ საქმის წარმატებით გადაწყვეტის ერთ-ერთი ხელშემწყობი პირობაა მასობრივი ბრძოლა სარეველების წინააღმდეგ. ამის ნათელი დადასტურება იყო რესპუბლიკის შემდგომი ორგანოების ცნობილი დადგენილება „სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებზე, სათიბებსა და საძოვრებზე გავრცელებული საკარანტინო და სხვა სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების შესახებ“, რომელიც სხვა ღონისძიებებთან ერთად ითვალისწინებდა მოსწავლე ახალგაზრდობის მასობრივ მონაწილეობას.

ზემოაღნიშნული დადგენილებიდან გამომდინარე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1981 წლის 23 მარტის გადაწყვეტილების თანახმად მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით რესპუბლიკაში ჩატარდა სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერება.

ღებულების შესაბამისად დათვალიერება წარიმართა ორ ეტაპად: პირველი ეტაპი — ადგილებზე, ხოლო მეორე ეტაპი — რაიონული მასშტაბით.

წარმოდგენილი მასალებიდან ჩანს, რომ სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეს ფართოდ გამოეხმაურა რესპუბლიკის მოსწავლე ახალგაზრდობა. სოფლის თითქმის ყველა დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლა ჩაება ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეში. აღნიშნულ სკოლებში შეიქმნა სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლი მუდმივმოქმედი ბრიგადები, რომელთა უმრავლესობამ მჭიდრო კავშირი დაამყარა კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სატყეო მეურნეობების სპეციალისტებთან. მათი და სკოლების გამოცდილი პედაგოგების უშუალო ხელმძღვანელობით, რჩევა-დარიგებებისა და მითითებების საფუძველზე აქ-

ტიურად გამალეს მუშაობა ოპერაცია „სარეველას“ წარმატებით შესასრულებლად.

განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი მცხეთის რაიონის მოსწავლე ახალგაზრდობამ. აღნიშნული რაიონის განათლების განყოფილების მიერ დროულად იქნა განხილული განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის გადაწყვეტილება საკარანტინო და სხვა სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობის შესახებ განათლების საბჭოს სხდომაზე და სკოლის დირექტორების გაფართოებულ თათბირზე. სპეციალური ბრძანებით შეიქმნა მოსწავლეთა მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების რაიონული დათვალიერების საორგანიზაციო საბჭო 5 წევრის შემადგენლობით. საორგანიზაციო საბჭო ჯეროვანი პასუხისმგებლობით მოეკიდა დაკისრებულ მოვალეობას. რაიონის სკოლებში შეიქმნა სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლი 31 მუდმივმოქმედი ბრიგადა 775 მოსწავლით, რომლებსაც ბიოლოგისა და სასოფლო-სამეურნეო შრომის გამოცდილი მასწავლებლები ხელმძღვანელობენ. ამ ბრიგადების ძალებით გასუფთავებული იქნა 263,55 ჰა მიწის ფართობი სხვადასხვა სარეველა მცენარისაგან. აღნიშნულ ღონისძიებებში თავი გამოიჩინა საგურამოს საშუალო სკოლამ, რომელმაც საკარანტინო და სარეველა მცენარეებისაგან გაწმინდა 28 ჰა ნათესი და გზის პირი.

ასევე დიდი ენთუზიაზმით ჩაება ამ საქმეში ცხაკაიას რაიონის მოსწავლე ახალგაზრდობა. რაიონული საორგანიზაციო საბჭოს მიერ შემუშავებულ იქნა სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის კომპლექსური გეგმა, სადაც მითითებულია კონკრეტულად სარეველების გავრცელების ზონები. მოსწავლეთა სამოქმედო უბნები ვადებისა და ბრძოლის საშუალებების ჩვენებით. მუდმივმოქმედ ბრიგადებში ადგილობრივ პარტიულ, პროფკავშირულ და სამეურნეო ორგანიზაციებთან შეთანხმებით ჩაბმულ იქნენ სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის სათანადო ცოდნისა და გამოცდილების მქონე მემწე მცენარეობის სპეციალისტები, ჩატარებული იქნა შეხვედრები, რომლებშიც მონაწილეობა მიიღო 300-ზე მეტმა მოსწავლემ: განსაკუთრებით თავი გამოიჩინა კოტიანეთის რვაწლიანი სკოლის მუდმივმოქმედმა ბრიგადამ, რომელსაც ხელმძღვანელობს ამავე სკოლის მასწავლებელი ვ. ხუბია.

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში მუდმივმოქმედ ბრიგადებთან ერთად სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში ჩაბმულ იქნენ ნორჩ ნატურალისტთა წრეები, მოსწავლეთა საზაფხულო შრომითი რაზმები; საწარმოო ბრიგადები და შრომისა და დასვენების ბანაკები. ამ შრომითი კოლექტივების მიერ, რომლებშიც გაერთიანებული იყო 3274 მოსწავლე, დათვალიერების პერიოდში შემუშავებული გეგმის შესაბამისად

ჩატარებულ იქნა შაბათობები ქარსაცავი ზოლების, გზისპირების, დასახ-
ლებული ადგილების სარეველა მცენარეებისაგან გაწმენდის მიზნით;
განსაკუთრებით თავი გამოიჩინეს ცინნაფლის რაიონის ვანათის, ქუთაის,
თის, ქსუსის, ჯავის რაიონის კიროვის, სინაგურის, ლენინგორის 1-ლი,
ზნაურის 1-ლი და მე-2 და სხვა სკოლების სარეველების წინააღმდეგ
მებრძოლმა ბრიგადებმა.

აღნიშნულ ბრიგადებში სისტემატურად ტარდებოდა ლექციები და
საუბრები საზოგადოება „ცოდნისა“ და სოფლის მეურნეობის სპეცია-
ლისტების მიერ. შრომითი კოლექტივების საქმიანობა შექდებოდა სა-
ოლქო გაზეთებსა და რადიოგადაცემებში.

სამტრედიის რაიონის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და რვა-
წლიან სკოლებში შეიქმნა სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლი 25 ბრი-
გადა 700 მოსწავლით. მათ მიერ სარეველა მცენარეებისაგან გასუფთა-
ვებული იქნა 30 ჰა ფართობი. განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი ნოდის
საშუალო სკოლამ (დირექტორი ვ. კუტალაძე). ამ სკოლის მოსწავლეებმა
გვემის ზევით სარეველებისაგან გაასუფთავეს 2 ჰა მიწის ნაკვეთი და
„სამტრედია-ჩოხატაურის“ გზის გასწვრივი ზოლი 3 კილომეტრზე.

გარკვეული მუშაობა იქნა ჩატარებული ლანჩხუთის რაიონში, სა-
დაც შექმნილია სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლი 44 ბრიგადა, რომ-
ლებშიც გაერთიანებულია 980 მოსწავლე. მათ მიერ სარეველებისა და
შხამიანი მცენარეებისაგან გასუფთავებულ იქნა სკოლების სასწავლო-
საცდელი ნაკვეთები, სკოლებთან ახლოს მდებარე ტერიტორია, 86 ჰა
სამოვარი და სათიბი. ამ საქმეში განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი
ჩოჩხატის საშუალო და ქვიანის რვაწლიანმა სკოლებმა.

ქობულეთის რაიონში მოქმედებდა სარეველების წინააღმდეგ მებრ-
ძოლი 62 ბრიგადა, რომლებშიც გაერთიანებული იყო 3500 მოსწავლე.
კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მიერ მათზე გამოყოფი-
ლი იყო 60 ჰა ფართობი, მათ შორის 42 ჰა ჩაის პლანტაცია და 18 ჰა
ციტრუსები.

ნაყოფიერად იშრომეს და გარკვეულ წარმატებებს მიაღწიეს საზო-
გადობრივ დათვლიერებაში ამ რაიონის აჭყვის, ზედა ულიანოვკის,
ბობოყვათის, გვარის და სხვა საშუალო რვაწლიანმა სკოლებმა.

სიღნაღის რაიონში ოპერაცია „სარეველას“ ჩატარების საქმეში მო-
ნაწილეობდა რაიონის ყველა რვაწლიანი და საშუალო სკოლა. ამ ოპე-
რაციის ჩატარების პროცესში მოსწავლე ახალგაზრდობის ძალებით გა-
სუფთავებულ იქნა 180 ჰა ქერისა და ხორბლის ნათესები და 94 ჰა
ვენახის ფართობი.

მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო
სავარგულების, სათიბებისა და სამოვრების საკარანტინო და სხვა სარე-
ველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვლიერების ნაყო-
ფიერად ჩატარების მიუხედავად ამ საქმეში მაინც აღინიშნება მთელი
რიგი ხარვეზები. ასე მაგალითად, ჯერ კიდევ არ არის ფართოდ გაშლი-

ლი სოციალისტური შეჯიბრება სარეველების წინააღმდეგ მებრძოლ მუდმივმოქმედ ბრიგადებს შორის; სათანადო ყურადღება არ ექცევა სარეველებთან ბრძოლის ისეთი საიმედო მეთოდის ჯეროვნად დანერგვას, როგორცაა სარეველების ამოძირკვა მომწიფებამდე, არ არის დამყარებული მტიკიცე კავშირი სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებთან, ნაკლებად ტარდება ლექცია-საუბრები და ა. შ.

რესპუბლიკის ზოგიერთმა სახალხო განათლების განყოფილებამ და მათთან შექმნილმა საზოგადოებრივი დათვალიერების საორგანიზაციო საბჭოებმა ვერ შეძლეს სათანადოდ განეხორციელებინათ დათვალიერების დებულების ესა თუ ის მუხლი, რის გამოც, ლენტეხის, ქარელის, ჭიათურის, ტყვარჩელის, გუდაუთის, ყაზბეგის, ცაგერის, ყვარლის, გალის, მიაკოვსკის და ა. შ. რაიონების დათვალიერების შედეგების შეჯამებისას ზერელე დამოკიდებულება გამოიჩინეს ამ საქმისადმი. ტყვარჩელის ჭიათურის, გუდაუთისა და ქარელის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებების მიერ გამოგზავნილ მასალებში მითითებულად არ არის შესრულებული სამუშაოს სახე და რაოდენობა.

ლენტეხის რაიონის საორგანიზაციო საბჭოს არ გამოუვლენია მოწინავე ბრიგადების ხელმძღვანელები და წევრები, ხოლო გალისა და ყვარლის რაიონებში პირიქით, გამოვლინებულ იქნენ მხოლოდ მოწინავენი, თუმცა არაფერი თქმულა მათ მიერ შესრულებულ სამუშაოზე და ა. შ.

იმასთან დაკავშირებით, რომ ოპერაცია „სარეველა“ ატარებს არაკომპანიურ, არამედ მუდმივ სასიათს, საჭიროა მოსწავლე ახალგაზრდობას შთაუწინებოთ აზრი იმის შესახებ, რომ სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლა ფაქტიურად უზვი მისავლისათვის ზრუნვაა. ყოველივე ეს კითხვის მხრივ ხელს შეუწყობს იმ დიდმნიშვნელოვანი სასურსათო პროგრამის გადაჭრის საქმეს, რომელიც წამოყენებული იქნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის დადგენილებით და ითვალისწინებს მე-11 ხუთწლიანი გეგმის დავალებათა წარმატებით შესრულებას.

მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით. სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, სათიბების და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების რესპუბლიკური საორგანიზაციო საბჭო



1981 წელს სახალხო განათლების ორგანოებში შრომის
კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობის შესახებ

საქართველოს სსრ იუსტიციის და განათლების სამინისტროებში არსებული მასალების მიხედვით ირკვევა, რომ ადმინისტრაციის ინიციატივით სახალხო განათლების დარგში სამუშაოდან დათხოვნილ მუშაკთა რაოდენობა 1981 წელს საგრძნობლად შემცირდა. თუ წინა წლებში სამუშაოდან დათხოვნილთა რაოდენობა საშუალოდ 39-40 კაცს შეადგენდა, 1981 წელს იგი 16-მდე დავიდა, რომელთაგან სასამართლო ორგანოების მიერ თავის უფლებებში აღდგენილია 8 მუშაკი (50%), როგორც უკანონოდ დათხოვნილი.

სამუშაოდან მუშაკთა დათხოვნის წესების დარღვევას ადგილი ქონდა ახალციხის რაიონში (განათლების განყოფილების გამგე ამხ. ე. კობაძე), სადაც სოფელ ანის რვაწლიანი სკოლიდან შტატების შემცირების გამო დათხოვნილ იქნა სამამულო ომში დაღუპულის მეუღლე, დამლაგებელი ა. სვანაძე, რომელიც არც კი მოუწვევიათ პროფკავშირის ადგილკომის სხდომაზე, სადაც მისი საკითხი იხილებოდა. სამუშაოზე აღდგენასთან ერთად სასამართლომ მას განაცდური დროის ხელფასი 210 მანეთი აუნაზღაურა.

ლაგოდეხის რაიონის განათლების განყოფილების ყოფილი გამგის გ. ლობჯანიძის მიერ სოფელ ვანჯანის რვაწლიანი სკოლის მასწავლებელი მ. მამედოვი, მისი თანხმობის გარეშე, გადაყვანილ იქნა იმავე სოფლის საღამოს სკოლის სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტში, სასამართლომ იგი აღადგინა და სამი თვის ხელფასი აუნაზღაურა.

ლენტეხის რაიონის (განყოფილების გამგე ამხ. თ. ჩანქელიანი) სოფელ საშაშის საბავშვო ბაღის მრეცხავი ქ. ონიანი დათხოვნილ იქნა სამუშაოდან პროფკავშირის ადგილკომთან შეთანხმების გარეშე. იმის გამო, რომ ეს დარღვევა გამოიწვია ამ საქმეში ჯახუნდრის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის უხეშმა ჩარევამ, განაცდური დროის ხელფასის ანაზღაურება 105 მანეთის ოდენობით გადასახდელად სასოფლო საბჭოს აღმასკომს დაეკისრა.

ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ ხაბუშის საშუალო სკოლის სამხედრო ხელმძღვანელმა სამამულო ომის მონაწილემ შ. შენგელიამ თავისი განცხადებით სამუშაოდან გათავისუფლება ითხოვა, მაგრამ გათავისუფლებამდე მან აზრი შეიცვალა და განცხადებით მიმართა ადმინისტრაციას მისი პირველი განცხადების გაუქმების შესახებ. შ. შენგელია ითხოვდა კვლავ სამუშაოზე დაეტოვებინათ, რისი უფლებაც მას ქონდა. ვინაიდან შ. შენგელიას მოთხოვნა რაიონის განათლების განყოფილებამ არ დააკმაყოფილა, სასამართლომ ის თავის უფლებებში აღადგინა.

შრომის კანონმდებლობის დარღვევებს 1981 წელს ადგილი ქონდა, აგრეთვე, ახალქალაქის და წალკის რაიონების და ქალაქ სოხუმის სახალხო განათლების განყოფილებებში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1981 წლის 24 ივნისის № 427 ბრძანებით განათლების ორგანოების გაფრთხილების მიუხედავად კვლავ უხეშად ირღვევა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მიერ 1968 წლის 25 დეკემბერს მიღებული კანონი ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატების სტატუსის შესახებ. სახელდობრ, ხშირად განათლების განყოფილებები თვითონ ან ადგილობრივი ორგანოების ინიციატივით საბჭოების სახალხო დეპუტატებს, მათ შორის სამინისტროს ნომენკლატურის მუშაკებს (სკოლების დირექტორებს, ორგანიზატორებს) სამუშაოდან ითხოვენ, ზოგჯერ კი დისციპლინური დასჯის წესით დაბალხელფასიან სამუშაოზე გადაყავთ საბჭოების აღმასკომებთან წინასწარი თანხმობის მიღების გარეშე და უდგენენ სამინისტროს ბრძანების „გასაფორმებლად“ 2-3 თვის და ზოგჯერ უფრო მეტი დროის გასვლის შემდეგ.

სამინისტროს ნომენკლატურული მუშაკების შემადგენლობაში ასეთი დაუსშვებელი ცვლილებების შეტანა, ისიც დაგვიანებით, არამარტო კატეგორულად იკრძალება, არამედ იწვევს საბიუჯეტო სახსრების უქმად ხარჯვას.

ზოგდანოვკის რაიონის განათლების განყოფილებამ (გამგე ამხ. ს. ჯაგაცპანიანი) სასოფლო საბჭოების აღმასკომებთან შეთანხმების გარეშე 1981 წლის 20 აგვისტოდან სამუშაოდან დაითხოვა დეპუტატები — სოფელ ეშტიის საშუალო სკოლის დირექტორი კ. ანტონიანი და სოფელ ჰოგის საშუალო სკოლის დირექტორი ს. ადამიანი, ხოლო მათი განთავისუფლების საბუთები სამინისტროს ბრძანების „გასაფორმებლად“ წარმოუდგინა 17 ნოემბერს, ე. ი. თითქმის 3 თვეზე მეტი დაგვიანებით. იმის გამო, რომ სამინისტრომ განათლების განყოფილებას უარი უთხრა მათ დათხოვნაზე, ამხ. ს. ჯაგაცპანიანმა მხოლოდ ამის შემდეგ, ისიც რამოდენიმე შესხენების შემდეგ, წარმოადგინა განათლების სამინისტროში სასოფლო საბჭოების აღმასკომების თანხმობა (კ. ანტონიანზე გაცემული 1981 წლის 23 ნოემბერს, ხოლო ს. ადამიანზე — 1982 წლის 22 იანვარს). განათლების სამინისტრო იძულებული შეიქნა კ. ანტონიანი და ს. ადამიანი სამუშაოდან გაენთავისუფლებინა სასოფლო საბჭოების აღმასკომების მიერ თანხმობის გაცემის დღიდან, ე. ი. სამუშაოდან მათი დათხოვნიდან 3—5 თვის გასვლის შემდეგ.

ამავე განყოფილებიდან, განათლების სამინისტროში ასევე დიდ დაგვიანებით, 17 ნოემბერს, იქნა გადმოგზავნილი 1981 წლის 22 აგვისტოდან სამუშაოდან დათხოვნილი სოფელ არაგიალსკის საშუალო სკოლის დირექტორის ა. კაზარიალის განთავისუფლების მასალები, რის გამოც სამინისტრო იძულებული შეიქნა ა. კაზარიალის გათავისუფლება

გაეფორმებინა მისი სამუშაოდან დათხოვნის დღიდან 3 თვის გასვლის შემდეგ.

ახალციხის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებამ 1964 წლის 16 ნოემბერს სამინისტროს წინაშე აღძრა შუამდგომლობა ქ. ახალციხის მე-4 საშუალო სკოლის დირექტორის თ. ი. ვოიკინის სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ და თან დაურთო განყოფილების გამგის მოვალეობის დროებითი შემსრულებლის ინსპექტორ — პ. მერაბიშვილის ხელმოწერით დადასტურებული ცნობა იმის შესახებ, რომ „თ. ი. ვოიკინი არც რაიონული და არც საქალაქო საბჭოს დეპუტატია“, მაშინ, როდესაც იგი საქალაქო საბჭოს სახალხო დეპუტატი იყო.

მსგავს დარღვევებს ადგილი ქონდა, აგრეთვე, ზესტაფონის, ღუშეთისა და ზოგიერთი სხვა რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებაში.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ე :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა და სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული დაწესებულება-ორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა:

1. 1. მკაცრი კონტროლი დააწესონ მუშა-მოსამსახურეთა დათხოვნის საქმეზე და შეუწელებელი ბრძოლა აწარმოონ ადგილებზე შრომის კანონმდებლობის ყოველგვარი დარღვევის აღმოსაფხვრელად;

1. 2. ბოლო მოუღონ კანონით გაუთვალისწინებელი საფუძვლით მუშაკების სამუშაოდან დათხოვნის შემთხვევებს;

1. 3. კატეგორიულად აკრძალონ ადმინისტრაციის ინიციატივით საბჭოების დეპუტატების სამუშაოდან გადაყენება, დათხოვნა და დაბალ საბუთოზე გადაყვანა საბჭოების აღმასკომებიდან წინასწარი თანხმობის მიღებამდე;

1. 4. აღკვეთონ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის მუშაკების სამუშაოდან გადაყენება ან დათხოვნა სამინისტროდან ბრძანების მიღებამდე;

1. 5. კონტროლის გაძლიერების მიზნით აუკრძალონ სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, საბავშვო ბაღებს, ბაგა-ბაღებს და განათლების ორგანოებისადმი დაქვემდებარებულ სხვა დაწესებულება-ორგანიზაციებს ადგილებზე ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკების დათხოვნა განათლების განყოფილებებთან წინასწარი შეთანხმების გარეშე.

განათლების ორგანოებმა თანხმობა მუშაკების დათხოვნაზე მისცენ მხოლოდ დათხოვნის სისწორის ყოველმხრივი შემოწმების შემდეგ.

2. რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებებმა: ა) უახლოეს დროში განიხილონ აღნიშნული ბრძანება და დაიყვანონ ის ყველა დაწესებულება-ორგანიზაციამდე; ბ) სამართლებრივი ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით ჩაატარონ სკოლების, სკოლა-ინ-



ტერნატების, საბავშვო ბაღების, ბავა-ბაღების და სკოლისგარეშე დაწესებულ სტრუქტურების ხელმძღვანელ მუშაკთათვის ლექცია-საუბრები სამუშაოზე მიღება-გადაყვანა-დათხოვნის საკითხებზე, რისთვისაც მოიწვიონ სამართლებრივი დარგის ხელმძღვანელი მუშაკები (პროკურორები, მოსამართლეები, ადვოკატთა კოლეგიების წევრები)..

3. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა (ამხ. მ. დარჩია) ადმინისტრაციული თანამდებობის პირთა გადამზადების კურსებზე განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილოს მომუშავეთა მიღება-გადაყვანა-დათხოვნის საკითხებზე.

4. სამინისტროს მთავარმა იურისკონსულტმა ამხ. ვ. კეშელავამ ორი კვირის ვადაში ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს მისცეს საჭირო მითითებები ადმინისტრაციის ინციატივით მუშაკების დათხოვნის შესახებ, შრომის კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად.

5. ბოგდანოვიკის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. ს. ჯაგაცხანიანს, რომელმაც მიუხედავად გაფრთხილებისა, სამუშაოდან თვითნებურად გაანთავისუფლა სასოფლო საბჭოს დეპუტატები და განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის მუშაკები, ამასთან მათი საბუთები სამინისტროში დათხოვნის ბრძანების გასაფორმებლად წარმოადგინა 3-5 თვის დავიანებით, გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური და გაფრთხილებულ იქნას, რომ მომავალში მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევისათვის იგი დათხოვნილ იქნება სამუშაოდან.

6. ახალციხისა და ახალქალაქის განათლების განყოფილებათა გამგეების ამხ. ამხ. ე. კობაძისა და ა. გაბრიელიანის ყურადღება მიექცეს იმაზე, რომ მომავალში არ დაუშვან შრომის კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევები.

7. ახალციხის რაიონის განათლების განყოფილების ინსპექტორს ამხ. პ. პ. მერაბიშვილს, რომელმაც სამინისტროს მიაწოდა ყალბი ცნობა სახალხო დეპუტატის შესახებ, გამოეცხადოს საყვედური.

8. სამინისტროს კადრების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაჩნაძე) თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას და ყოველი ცალკეული დარღვევის შესახებ მოახსენოს სამინისტროს ხელმძღვანელობას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1982 წლის 4 მარტის გადაწყვეტილება.

მინისტრი მ. ქინძლავა

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР



О состоянии соблюдения Законодательства о труде в органах
народного образования в 1981 году

9 марта 1982 года, № 234

Материалы, имеющиеся в министерствах юстиции и просвещения Грузинской ССР свидетельствуют о значительном сокращении в 1981 году числа работников, уволенных из системы народного образования по инициативе администрации. Если в предыдущих годах число работников, освобожденных с работы в среднем составляло 39-40 человек, то в 1981 году оно снизилось до 16-ти, однако из них судебными органами в своих правах восстановлены 8 работников (50%), как незаконно освобожденные.

Случаи нарушения правил освобождения работников с занимаемой должности имели место в Ахалцихском районе (зав. РОНО Е. Копадзе), где ввиду сокращения штатов в восьмилетней школе села Ани была освобождена с работы супруга погибшего в Великой Отечественной войне, уборщица, А. Сванидзе, которую даже не пригласили на заседание местного комитета, на котором рассматривался ее вопрос. Помимо восстановления ее на прежнюю должность, суд возместил ей зарплату за время вынужденного прогула в сумме 210 рублей.

Бывшим заведующим отделом народного образования Лагодехского района Г. Лобжанидзе учитель восьмилетней школы села Ганджани М. Мамедов был переведен в учебно-консультационный пункт вечерней школы того же села без его согласия. Суд восстановил М. Мамедова на прежнюю работу с возмещением заработной платы за три месяца.

Прачка детского сада села Сасаши Лентехского района (зав. РОНО Т. Чанкселиани) была освобождена с работы без согласия на это месткома. Ввиду того, что это нарушение было вызвано грубым вмешательством со стороны Исполкома Джахундарского сельсовета, то возмещение зарплаты за время вынужденного прогула в сумме 105 рублей судом возложено на Исполком сельсовета.

Военный руководитель средней школы села Хабуме Чхороцкуского района, участник Отечественной войны Ш. Шенгелия просил администрацию школы освободить его по личному заявлению, но заблаговременно до освобождения он изменил свое прежнее решение и обратившись с заявлением к администрации об аннулировании его первого заявления просил руководство

школы оставить его на работе, на что он имел полное право. Ввиду того, что просьба Ш. Шенгелия не была удовлетворена районным отделом народного образования, суд восстановил его в своих правах.

Нарушения трудового законодательства в 1981 году имели место, также, в Ахалкалакском, Цалкском районных отделах народного образования и отделе народного образования г. Сухуми.

Несмотря на то, что Министерство просвещения Грузинской ССР приказом № 427 от 24 июня 1981 года строго предупредило органы народного образования, все еще грубо нарушается Закон о статусе народных депутатов, принятый Верховным Советом СССР 25 декабря 1968 года. Часто отделы народного образования сами или же по инициативе местных органов освобождают с работы народных депутатов местных советов, в том числе и работников номенклатуры Министерства (директоров, организаторов школ) и нередко переводят их на низкооплачиваемую работу в порядке дисциплинарного взыскания, не имея на это предварительного согласия из исполкомов советов, в Министерство же материалы для «оформления» приказа направляют с опозданием на 2-3 месяца и больше.

Внесение подобных недопустимых изменений в состав номенклатурных работников Министерства и в то же время с опозданием, не только строго запрещается, но вызывает и неоправданное расходование бюджетных средств.

ОНО Богдановского района (зав. С. Джагацпаян) без согласования вопроса с исполкомами сельсоветов 20 августа 1981 года освободил от работы депутатов — директора Эштийской средней школы К. Антоняна и директора Погийской средней школы С. Адамяна, документы же об их освобождении представил в Министерство для «оформления» приказов лишь 17 ноября, т. е. с опозданием на целых 3 месяца. Ввиду того, что отделу народного образования было отказано Министерством в освобождении с работы вышеотмеченных директоров, тов. С. Джагацпаян лишь после неоднократных напоминаний, представил в Министерство просвещения согласие исполкомов сельсоветов (на К. Антоняна выданное 23 ноября 1981 года, а на С. Адамяна — 22 января 1982 года). Министерство было вынуждено освободить К. Антоняна и С. Адамяна со дня получения согласия исполкомов сельсоветов, т. е. после 3-5 месяцев со дня фактического освобождения их с работы.

Этот же отдел народного образования с большим опозданием, 17 ноября, представил в Министерство материалы об ос-

в освобождении с работы директора Арагяльской средней школы А. Казаряна, отстраненного от занимаемой должности 22 августа 1981 года, ввиду чего Министерство было вынуждено оформить приказ об его освобождении после 3-х месяцев со дня фактического увольнения его с работы.

16 ноября 1981 года Ахалцихский районный отдел народного образования возбудил ходатайство перед Министерством об освобождении с работы директора средней школы № 4 г. Ахалцихе Воикина Т. И. и к материалам приложил справку, заверенную подписью исполнителя обязанностей завроно инспектора Мерабишвили П. П., о том, что якобы «Воикин Т. И. не является депутатом ни районного и не городского Советов» в то время, как Воикин Т. И. фактически оказался народным депутатом городского Совета.

Аналогичные нарушения имели место, также, в Зестафонском, Душетском и некоторых других районных отделах народного образования

П Р И К А З Ы В А Ю:

1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов, и районов республики, руководителям подведомственных учреждений и организаций:

1. 1. установить строгий контроль в деле увольнения рабочих и служащих и бороться на местах с нарушениями трудового законодательства;

1. 2. искоренить случаи освобождения работников по мотивам, не предусмотренным законом;

1. 3. категорически запретить отстранение, освобождение с работы или перевод народных депутатов Советов на низкооплачиваемую работу по инициативе администрации до получения предварительного согласия от Исполкомов Советов;

1. 4. пресечь отстранение или увольнение с работы работников номенклатуры Министерства просвещения до получения соответствующего приказа из Министерства;

1. 5. с целью усиления контроля запретить школам, школам-интернатам, детским садам, садам-яслям и другим учреждениям и организациям системы Министерства просвещения освобождать на местах работников по инициативе администрации без предварительного согласования вопроса с отделами народного образования.

Отделам народного образования давать согласие на освобо-

ждение работников лишь после тщательной проверки правильно-
сти оснований освобождения.

2. Отделам народного образования районов и городов а) в ближайшее время рассмотреть настоящий приказ и довести его до всех учреждений и организаций; б) с целью повышения уровня правовых знаний проводить лекции и беседы для руководящих работников школ, школ-интернатов, детских садов, садов-яслей и внешкольных учреждений по вопросам приема, освобождения и перевода работников на другую работу. С этой целью приглашать руководящих работников правовой службы (прокуроры, судьи, адвокаты, члены коллегий).

3. Центральному институту усовершенствования учителей (тов. М. Дарчия) особое внимание обратить на курсы переподготовки должностных лиц на вопросы приема, освобождения и перевода работников.

4. Главному юристконсульту Министерства (тов. В. Кешелава) в двухнедельный срок дать районным и городским отделам народного образования необходимые указания о порядке увольнения работников по инициативе администрации, в соответствии с требованиями трудового законодательства.

5. Заведующему Богдановским районным отделом народного образования тов. С. Джагацпаняну, который несмотря на предупреждение, самовольно освободил с работы депутатов сельсоветов и номенклатурных работников Министерства, а также за представление документов об их освобождении для оформления соответствующего приказа с опозданием в 3-5 месяцев объявить строгий выговор и предупредить, что в дальнейшем за нарушения действующего законодательства он будет освобожден от занимаемой должности.

Обратить внимание заведующих Ахалцихским и Ахалкалакским районными отделами народного образования т. т. Е. Копадзе и А. Габриеляна на то, чтобы впредь они не допускали случаев нарушения трудового законодательства.

7. Инспектору Ахалцихского районного отдела народного образования т. П. П. Мерабишвили, за представление в Министерство ложной справки о народном депутате, объявить выговор.

8. Управлению кадров Министерства просвещения (тов. А. Вачнадзе) следить за ходом выполнения настоящего приказа и о каждом отдельном случае нарушения трудового законодательства докладывать руководству Министерства.

Основание: решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 4 марта 1982 года.

Министр

О. Кинкладзе

61

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ПРЕЗИДИУМА СОВПРОФА ГРУЗИИ, БЮРО ЦК ВЛКСМ ГРУЗИИ, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПЛОДООВОЩНОГО ХОЗЯЙСТВА, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ВЫСШЕГО И СРЕДНЕГО СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ, КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ЗДРАВООХРАНЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР, ПРАВЛЕНИЯ ГРУЗПОТРЕБСОЮЗА

О массовом участии учащихся страших классов общеобразовательных школ республики в практических работах в период летних каникул 1982 года

16 марта 1982 года

Выполняя решения XXVI съезда КПСС и XXVI съезда Компартии Грузии, руководствуясь постановлением Секретариата ЦК ВЛКСМ и коллегии Министерства просвещения СССР «Об итогах летней трудовой четверти школьников в 1980 году и задачах по ее проведению в 1981 году», комитеты комсомола совместно с органами народного образования, профсоюзами и хозяйственными организациями сосредоточили усилия на расширение участия школьной молодежи в летних работах, сферы деятельности трудовых объединений школьников, повышение их роли в коммунистическом воспитании, улучшении подготовки учащихся к общественно-полезному труду.

215 тыс. школьников республики в составе 7358 трудовых объединений вышли на Всесоюзный старт летней четверти «Мой труд вливается в труд моей республики!» Они выполнили работ на сумму около 30 млн. рублей, чем внесли посильный вклад в дело решения продовольственной программы республики, в трудовой победе чаеводов и виноградарей Грузии.

Лето 1981 года отмечалось возросшей общественно-политической активностью учащейся молодежи, вызванной историческими решениям XXVI съезда КПСС, оценками и выводами, изложенными в выступлениях Генерального секретаря ЦК КПСС, Председателя Президиума Верховного Совета СССР товарища Л. И. Брежнева на торжествах в честь 60-летия Грузинской ССР и Компартии Грузии. В трудовых объединениях школьников изучались материалы XXVI съезда КПСС, была объявлена ударная вахта посвященная 60-летию республики.

Придавая важное значение дальнейшему улучшению организации летних практических работ учащихся, совершенствованию патриотического движения школьной молодежи в свете решений XXVI съезда КПСС, Президиум Совпрофа Грузии, Бюро ЦК ЛКСМ Грузии, коллегии министерств просвещения, сельского хозяйства, плодоовощного хозяйства, высшего и среднего специального образования, здравоохранения Грузинской ССР, Правление Грузпотребсоюза

п о с т а н о в л я ю т:

1. Областным советам, республиканским, городским и районным комитетам отраслевых профсоюзов, обкомам, горкомам, райкомам комсомола, министерствам просвещения и сельского хозяйства Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования и управления сельского хозяйства Юго-Осетинской АО, городов и районов республики разработать и осуществить конкретные меры по развитию патриотического движения школьной молодежи, повышению роли трудовых объединений школьников в профессиональной ориентации и подготовке учащихся к сознательному участию в общественном производстве;

1. 1. развернуть широкую разъяснительную работу среди старшеклассников общеобразовательных школ по массовому их участию в практических работах в период летних каникул, для чего использовать все формы и методы идейно-политической работы, местную печать и радио, организовать встречи с передовиками производства, опытными студентами-строителями, ветеранами целины и т.д.

1. 2. добиваться создания трудовых объединений в каждой средней и восьмилетней общеобразовательной школе, вовлечения в них всех учащихся старших классов, расширения сферы их деятельности в различных отраслях народного хозяйства, обеспечить создание необходимых условий труда, быта и отдыха школьников. Обратить особое внимание на развитие ученических производственных бригад, созданию лагерей труда и отдыха на базе каждой из них, добиться, чтобы структура ученических бригад соответствовала профилю специализации колхозов и совхозов, обеспечить их круглогодичное функционирование. Провести с 20 апреля по 20 мая 1982 года райд-проверку готовности общеобразовательных школ и хозяйственных организаций к летней трудовой четверти;

1. 3. в своей дальнейшей работе по организации летних работ трудовых объединений школьников строго соблюдать нормативные документы, регулирующие деятельность трудовых

объединений, установленный порядок формирования и распределения отрядов по народно-хозяйственным объектам.

1. 4. для совершенствования деятельности трудовых объединений школьников активно использовать подготовку к 10-летию с начала проведения летней трудовой четверти и Всесоюзному слету в Целиноградской области.

2. ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии, министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики в период подготовки и проведения летней трудовой четверти 1982 года развернуть целенаправленную работу по изучению материалов и реализации положений и предначертаний XXVI съезда КПСС, XIX съезда ВЛКСМ и XXXII съезда ЛКСМ Грузии;

2. 1. активно использовать летний период для воспитания членов трудовых объединений на примере жизни и деятельности В. И. Ленина, обеспечить массовое участие старшеклассников в походе по местам революционной, боевой и трудовой славы советского народа, в экспедиции «Моя родина СССР», в спортивных соревнованиях, сдаче нормативов комплекса ГТО, в комсомольской военно-спортивной игре «Орленок». Вовлекать школьников в занятия техническим и художественным творчеством, сельскохозяйственным опытничеством, конкурсах профессионального мастерства, организовать шефство трудовых объединений городских школьников над школами и дошкольными учреждениями сельской местности;

2. 2. развернуть между трудовыми объединениями школьников соревнование в честь 60-летия образования СССР, за право быть награжденными переходящими призами ЦК ВЛКСМ, Министерства просвещения СССР «Герои труда — лучшему трудовому объединению школьников», переходящими вымпелами ЦК ВЛКСМ и ЦК ЛКСМ Грузии, добываться, чтобы оно способствовало повышению общественно-политической и трудовой активности старшеклассников.

Дислокацию лагерей труда и отдыха старшеклассников гг. Тбилиси, Кутаиси и Рустави утвердить (приложение № 1).

В целях организационного укрепления трудовых объединений, пропаганды их работы, активизировать деятельность городских и районных штабов трудовых дел школьников. Организовать в каждой школе уголок трудовой славы;

2. 3. до 20 марта 1982 года завершить формирование трудовых объединений школьников. Комплектование отрядов закон-

чить с таким расчетом, чтобы юноши и девушки своевременно и качественно осуществили полный цикл подготовки к трудовой и общественно-политической деятельности;

2. 4. обеспечить качественный подбор руководителей трудовых объединений школьников, шире привлекать для этой цели молодых педагогов-коммунистов, комсомольских и профсоюзных активистов, студентов имеющих опыт общественно-политической и организаторской работы, ранее участвовавших в трудовых семестрах, вооружить их навыками работы со школьниками в период летней трудовой четверти.

3. Поручить ректорам, комитетам комсомола и профсоюзам вузов обеспечить подбор комиссаров для работы в трудовых объединениях школьников из числа комсомольских активистов, содействовать им в досрочной сдаче летней экзаменационной сессии;

3. 1. разнарядку на комиссаров трудовых объединений из числа студентов высших учебных заведений утвердить (приложение № 2);

3. 2. до 1 апреля завершить заключение договоров с хозяйственными организациями, где будут трудиться старшекласники. Расходы на командировки для заключения договоров нести местным органам народного образования.

4. В апреле т. г. провести республиканский семинар организаторов летней трудовой четверти.

Проездные расходы в обе конца, суточные в пути участникам республиканского семинара несут командирующие организации (т. е. для комсомольских работников — ГК и РК ЛКСМ Грузии, а для работников народного образования соответствующие отделы народного образования).

5. Совместно с местными профсоюзными органами и хозяйственными организациями обратить особое внимание на обучение каждого члена трудового коллектива правилам техники безопасности, профессиональную подготовку, производственной санитарии и гигиены, с этой целью выделить специалистов для проведения занятий;

5. 1. учесть, что продолжительность работы школьников 15-16 лет не должно превышать 4 часа, а для 17-18 летних — 6 часов, вместе с тем, продолжительность рабочего периода не должна превышать 4-6 недель причем только в дневные часы. Обеспечить охрану жизни и здоровья членов трудовых объединений во время работы и отдыха, строго руководствуясь действующими правилами, инструкциями и нормативами, а также «Основ-

ными требованиями к организации внутренней жизни трудовых объединений школьников, усилить контроль за соблюдением режима дня, правил техники безопасности при организации работ и перевозке учащихся. Особое внимание обратить на выполнение правил организации купания учащихся в водоемах.

6. Продолжить проведение в 1982 году Республиканского смотра-конкурса на лучшее трудовое объединение школьников; Положение о смотре-конкурсе прилагается (приложение № 3).

7. В период трудовой деятельности старшеклассников свободное от работы время максимально использовать для содержательного отдыха, для чего повсеместно развернуть идейно-политическую, культурно-массовую, спортивно-оздоровительную работу.

8. Всемерно поддержать инициативу трудовых объединений, отчисляющих заработанную плату в общественные фонды. Оказывать им необходимую помощь в организации производственной и общественно-политической деятельности;

8. 1. провести 20 июня 1982 года день ударного труда в фонд строительства Всесоюзного лагеря школьников и комсомольского актива. Выработанную сумму во время дня ударного труда, а также пять процентов от суммы заработной платы, начисленных членам отрядов за выполнение работы в течение трудовой четверти, перечислить до 1 сентября с. г. на текущий счет ЦК ЛКСМ Грузии № 70009 Грузконторы госбанка г. Тбилиси.

9. ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии, министерствам и управлениям сельского хозяйства усилить контроль за организацией работы трудовых объединений школьников, за рациональное использование труда учащейся молодежи и созданием необходимых условий для эффективной производственной деятельности, проведением идейно-политической и культурно-массовой работы;

9. 1. обязать дирекции совхозов и других хозяйственных организаций снабжать трудовые объединения продуктами питания, в установленном порядке организовать четырехразовое питание учащихся;

9. 2. своевременно обеспечить школьников хозяйственным, культурным и спортивным инвентарем;

9. 3. выделить лиц, ответственных за организацию труда ребят, обеспечить подвоз учащихся от места расположения лагеря к месту работы и обратно при расстоянии превышающем 3 километра на специально оборудованном для перевозки детей автотранспорте;

9. 4. категорически запретить прием групп учащихся, особенно из-за пределов республики, не предусмотренных дислокацией лагерей труда и отдыха старшеклассников согласно приложения № 1 данного постановления.

10. Министерством здравоохранения Абхазской и Аджарской АССР, областному здравотделу Юго-Осетинской АО, городским и районным здравотделам республики обеспечить строгое соблюдение порядка проведения медицинских осмотров и профилактических прививок в установленные сроки. Проведение медицинских осмотров и прививок закончить к 10 мая 1982 года;

10. 1. санэпидстанциям городов и районов республики принять активное участие в заключении договоров между трудовыми и коллективами старшеклассников и хозяйственными организациями, обратить особое внимание на выбор территории, жилых и подсобных помещений под лагерь. В соответствии с дислокацией лагерей труда и отдыха старшеклассников (приложение № 1) за 7 дней до приезда отрядов провести приемку и паспортизацию лагерей, руководствуясь циркулярным письмом Главного государственного санитарного врача СССР № 04-14/1 от 29 января 1979 года;

10. 2. до 1 апреля с. г. выделить ответственное лицо из числа работников санэпидстанции, непосредственно контролирующего вопросы медико-санитарного обеспечения отрядов.

11. Потребсоюзам Абхазской и Аджарской АССР, Юго-Осетинскому облпотребсоюзу, райкооперативам республики принять необходимые меры для обеспечения питания школьников свежими продуктами, выделенными на эти цели Правлением Грузпотребсоюза согласно дислокации лагерей труда и отдыха старшеклассников (приложение № 1);

11. 1. по заявкам ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии, органов народного образования и хозяйственных организаций обеспечить приобретение по безналичному расчету белья, жесткого, мягкого, спортивного и культурного инвентаря для лагерей труда и отдыха в соответствии с письмом Министерства торговли СССР и Госбанка СССР от 1 августа 1977 года № 0108-75 и № 2494 «О продаже товаров рыночного фонда учреждениям, организациям, предприятиям и колхозам в продаже мелкого опта».

12. ОК, ГК, РК, ЛКСМ Грузии, министерствам просвещения и сельского хозяйства Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования и управлениям сельского хозяйства Юго-Осетинской АО, городов и районов республики до 25 августа 1982 года информировать Республиканский штаб студенческих

строительных отрядов ЦК ЛКСМ Грузии об итогах летней трудовой четверти старшекласников согласно приложения № 4 (формы №№ 1, 2, 3, 4, 5).

13. Контроль над выполнением данного постановления возложить на Республиканский штаб студенческих строительных отрядов ЦК ЛКСМ Грузии, Управление воспитательной работы Министерства просвещения ГССР, Управление идейно-политической и воспитательной работы Министерства высшего и среднего специального образования ГССР, Отдел бытового обслуживания Министерства сельского хозяйства ГССР, Аграрно-промышленное объединение Министерства плодоовощного хозяйства ГССР, Лечебно-профилактическое управление Министерства здравоохранения ГССР, Управление общепита Грузпотребсоюза, Отдел культурно-массовой работы Совпрофа Грузии.

Председатель Совпрофа
Грузии

Т. Мосашвили

Министр сельского хозяйства
ГССР

Г. Мгеладзе

Министр высшего и среднего
специального образования
ГССР

Д. Чхиквишвили

Председатель Правления
Грузпотребсоюза

К. Шавишвили

Секретарь ЦК ЛКСМ
Грузии

И. Орджоникидзе

Министр просвещения
ГССР

О. Кинкладзе

Министр здравоохранения
ГССР

Г. Лежава

Министр плодоовощного
хозяйства ГССР

Т. Джабадари

ДИСЛОКАЦИЯ

лагерей труда и отдыха старшеклассников гг. Тбилиси, Кутаиси и Рустави в период летних каникул 1982 года

3 6 1 0 3 5 3 1 0

3 1 0 3 6 1 0 3 5 3 1 0 3 5 3 1 0

№№ п/п	Районы, малочисленных заведений	принадлежности	Наименование привлекающих организаций	Количество учащихся	№ № школ
1	2		3	4	5
г. ТБИЛИСИ					
Трест гос. питомнических хозяйств					
1.	Гори		Кичинский питомнический совхоз	50	Школы Ленинского района
2.	Гори		Квешский —	50	—
Фруктовые совхозы					
3.	Гори		Дзверский фруктовый совхоз	80	—
4.	Гори		Варшанский —	150	—
5.	Гори		Шандисский —	50	—
6.	Душети		Мчалиджварский —	100	—
7.	Гори		Тквицский —	80	—
8.	Гори		Меретский —	50	—
Молочно-овощеводческие совхозы					
9.	Мцхета		Натахтарский молочно-овощеводческий совхоз	60	—
10.	Мцхета		Дигомский —	60	—
11.	Мцхета		Сагурамоиский —	60	—
12.	Каспи		Кавтисхевский —	60	—
Виноградарские совхозы					
13.	Душети		Чопортский виноградарский совхоз	100	—
14.	Душети		Будачаурский —	70	—
15.	Душети		Арагвиспирский —	70	—
16.	Каспи		Окаиский —	50	—


1	2	3	4	5
17.	Гори	Горный консервный завод	100	школы Ленинского района
		Трест гос. питомнических хозяйств	Всего: 1240	школы Первомайского района
18.	Гурджаани	Веджинский питомнический совхоз	70	—
19.	Гурджаани	Бакурджинский питомнический совхоз	100	—
		Виноградарские совхозы		
20.	Гурджаани	Карданахский виноградарский совхоз	80	—
21.	Гурджаани	Мукузанский —	100	—
22.	Гурджаани	Гурджаанский —	120	—
23.	Гурджаани	Шроиский —	80	—
24.	Гурджаани	Гурджаанский консервный завод	50	—
			600	
		Трест гос. питомнических хозяйств		
25.	Махарадзе	Урехский питомнический совхоз	50	школы Срджомиквидзевского района
26.	Чохатаури	Букварский —	50	—
		Цитрусовые совхозы		
27.	Хельвачаури	Гоннонский цитрусовый совхоз	100	—
28.	Хельвачаури	Махиджаурский —	100	—
29.	Махарадзе	Урехский —	100	—
30.	Ланчхути	Грмагельский —	100	—
		Чайные совхозы		
31.	Ланчхути	Амиссульский эксп. совхоз	50	—
32.	Махарадзе	Наспиральский чайный совхоз	70	—
33.	Махарадзе	Наруджский чайный совхоз	150	—
34.	Махарадзе	Лантурский чайный совхоз	150	—
		Консервные заводы		
35.	Махарадзе	Махарадзевский консервный завод	30	—

1	2	3	4	5
36.	Ланчхути	Ланчхутский —с—	30	—с—
Виноградарские совхозы			Всего: 980	школы Калининского района
37.	Сагареджо	Манаевский виноградарский совхоз	70	—с—
38.	Сагареджо	Хашмский —с—	50	—с—
39.	Сагареджо	Сагареджойский —с—	80	—с—
40.	Сагареджо	Сагареджойский консервный завод	50	—с—
Трест гос. питомнических хозяйств			Всего: 250	
41.	Сухуми	Сухумский питомнический совхоз	50	школы Заводского района
Цитрусовые совхозы				
42.	Гага	Кохорский цитрусовый совхоз	250	—с—
43.	Гагра	Сихарульский —с—	70	—с—
44.	Гагра	Гагрский —с—	80	—с—
45.	Гаги	Мазурский —с—	80	—с—
Чайные совхозы				
46.	Гага	Ачигварский чайный совхоз	50	—с—
47.	Гаги	Земобаргебский —с—	100	—с—
Трест гос. питомнических хозяйств			Всего: 680	
48.	Кварели	Ахалсольский питомнический совхоз	40	школы Гдаизского района
49.	Кварели	Мтиздзирский —с—	40	—с—
Виноградарские совхозы				
50.	Кварели	Кандимараульский виноградарский совхоз	80	—с—



1	2	3	4	5
51.	Кварели	Этисельский	80	—
52.	Кварели	Кварельский	50	—
53.	Кварели	Сабунийский	40	—
54.	Кварели	Гремский	60	—
55.	Сигнахи	Хирский	100	—
			Всего: 490	
Трест гос. питомнических хозяйств				
56.	Телави	Телавский питомнический совхоз	80	школы Октябрьского района
Виноградарские совхозы				
57.	Телави	Цвиндальский виноградарский совхоз	80	—
58.	Телави	Напареульский	80	—
59.	Телави	Кисисхевский	80	—
60.	Телави	Ходашенский	80	—
61.	Алмета	Алметский	25	—
62.	Алмета	Ожлойский	25	—
			Всего: 450	
Цитрусоводческие совхозы				
63.	Цхаква	Шхетский цитрусовый совхоз	60	школы района им. 25 комиссаров
Чайные совхозы				
64.	Хоби	Хибульский чайный совхоз	60	—
65.	Хоби	Ноджизевский	40	—
66.	Цхаква	Геджевский	60	—
Субтропические совхозы				
67.	Хоби	Колхидский субтропический совхоз	60	—
68.	Хоби	Хобский консервный завод	30	—
			Всего: 310	

1	2	3	4	5
		Трест гос. питомнических хозяйств		
69.	Карели	Бебинский питомнический совхоз	80	школы Кировско-го района
		Фруктовые совхозы		
70.	Карели	Бретский фруктовый совхоз	70	
71.	Карели	Дедопальский —«—	40	—«—
72.	Карели	Руносский —«—	40	—«—
73.	Карели	Карельский колхоз	40	—«—
		Консервные заводы		
74.	Карели	Карельский консервный завод	100	—«—
		Всего по г. Тбилиси: 5370	Всего: 370	
		г. КУТАИСИ		
		Трест гос. питомнических хозяйств		
75.	Терджола	Терджольский питомнический совхоз	50	№ 14
76.	Зестафони	Саврский —«—	50	№ 35
77.	Кобулет	Цихидзирский цитрусовый совхоз	100	№№ 11, 33, 5, 9, 13, 27
		Чайные совхозы		
78.	Зугдид	Хещерский чайный совхоз	150	№№ 2, 7, 20, 24, 26, 15
79.	Зугдид	Наразенский —«—	150	№№ 12, 3
80.	Цаленджиха	Цаленджихский —«—	50	№№ 4, 27, 18
81.	Чхороцху	Лесичанский —«—	150	№№ 21, 31
		Виноградарские совхозы		
82.	Маяковский	Варцхский виноградарский совхоз	110	№ 12
83.	Самтредия	Вазвсубанский —«—	100	№№ 30, 32
		Молочно-овощеводческие совхозы		
84.	Цулукидзе	Кутирский молочно-овощеводческий совхоз	30	№ 11 (ж/д)
85.	Самтредия	Гомский —«—	60	№ 23
86.	Цхалтубо	Маглакский —«—	50	№ 8
87.	Цхалтубо	Парицханаканебский —«—	50	№ 19

1	2	3	4	5	
		Консервные заводы			
88.	Кутаяси	Кутаясский консервный завод	100	 საქართველოს სსრ-ს მემბრეტი	
89.	Самтредиа	Самтредский —с—	100		
90.	Зугдиди	Зугдидский —с—	100		
91.	Маяковский	Маяковский —с—	30		
Итого по г. Кутаяси:			1430		
		г. РУСТАВИ			
		Виноградарские совхозы			
92.	Гардабани	Варкетильский виноградарный совхоз	200		
93.	Гардабани	Самгорский —с—	120		
94.	Гардабани	Лалобский виноградарский совхоз	260		
95.	Марнеули	Алгетский —с—	260		
96.	Хашури	Альский —с—	120		
		Молочно-овощеводческие совхозы			
97.	Гардабани	Гардабанский молочно-овощеводческий совхоз	60		
98.	Хашури	Кашкетский —с—	60		
		Консервные заводы			
99.	Марнеули	Марнеульский консервный завод	50		
100.	Марнеули	Тамарский —с—	30		
			Всего: 960		
		Въездные отряды из союзных республик и городов			
101.	Махарадзэ	Лантурекский совхоз-техникум	30	Кибартайская с/ш Литовской ССР Перемайская с/ш № 2 Литовской ССР с/ш № 63 г. Мос- квы	
102.	Махарадзэ	—с—	50		
103.	Терджола	Терджольский совхоз „Терджола“	150		

1	2	3	4	5
104.	Гурджаани	Бакурияхский виноградарский совхоз-техникум	45	с/ш № 877 г. Москва
105.	Цхакя	Шхевский цитрусовый совхоз	25	училище на Эстонской АССР
106.	Махарадзе	Наруджский чайный совхоз	30	старшеклассники Вийниской с/ш Хараювского района
107.	Махарадзе	Наруджский чайный совхоз	25	старшеклассники школ Халлсуудского района
108.	Абхазская АССР г. Сухуми	Эшерское учебное хозяйство	25	старшеклассники г. Таллина Эстонской ССР

Всего: 280

Итого: 8290



РАЗНАРЯДКА

на комиссаров трудовых объединений школьников из числа студентов высших учебных заведений

№ №	Наименование вуза	Количество студентов
1.	Тбилисский государственный университет	90
2.	Тбилисский государственный педагогический институт им. А. С. Пушкина	50
3.	Тбилисский государственный институт иностранных языков им. И. Чавчавадзе	40
4.	Тбилисский государственный медицинский институт	50

ПОЛОЖЕНИЕ

о республиканском смотре-конкурсе на лучшее трудовое объединение школьников летней трудовой четверти

I. Главные задачи смотра-конкурса

1. Совершенствование деятельности трудовых объединений школьников, повышение их роли в подготовке школьников к трудовой деятельности.

2. Воспитание коммунистического отношения к труду и народной собственности, формирование профессиональных интересов, подготовка к сознательному выбору профессии.

3. Повышение эффективности деятельности трудовых объединений в выполнении задач народнохозяйственного плана, приобщение школьников к производительному труду в сельском хозяйстве.

4. Организация общественно-политической деятельности и содержательного активного отдыха членов отряда труда и отдыха старшеклассников.

II. Руководство смотром-конкурсом

Общее руководство смотром-конкурсом осуществляет Республиканский штаб студенческих строительных отрядов ЦК ЛКСМ Грузии. В районах и городах руководство смотром-конкурсом осуществляется районными, городскими штабами трудовых дел старшеклассников при райкоме, горкоме ЛКСМ Грузии. В республиканском смотре-конкурсе принимают участие трудовые объединения старшеклассников, работающие в совхозах, колхозах, на предприятиях промышленности и торговли, в сфере обслуживания, на благоустройстве и озеленении.

III. Критерии оценки смотра-конкурса

Основными критериями подведения итогов республиканского смотра-конкурса трудовых объединений старшеклассников являются: общественно-политическая, производственная и организаторская деятельность отряда, санитарно-медицинское состояние отряда.

IV. Производственная деятельность

1. Выполнение плана работ, выполнение норм выработки
2. Качество выполняемой работы

3. Выполнение взятых сообязательств
4. Трудовая дисциплина
5. ПрофорIENTATION на сельскохозяйственные профессии (зна-
комство с экономикой хозяйства, ведением хозяйства, изучение
современной с/х техники).

V. Общественно-политическая деятельность

1. Эффективность общественно-политической работы в отря-
де.
2. Патриотическое воспитание (встреча с ветеранами войны
и труда, походы по местам боевой и трудовой славы).
3. Проведение дней ударного труда.
4. Организация быта и отдыха в отряде (экскурсии,
огоньки, дни открытия и закрытия лагеря, линейки и т. д.)
5. Выступления агитбригады.
6. Спортивно-массовые мероприятия.
7. Участие в акции «Комсомол — сельской школе».
8. Участие в мероприятиях районного, городского масштаба.

VI Организаторская деятельность

1. Качественная и своевременная работа по формированию
отряда.
2. Содержание и целенаправленность тематических меро-
приятий отряда.
3. Деятельность отряда в подготовительный период (подго-
товки отрядной агитбригады, символики, атрибутики, наглядной
агитации для оформления отряда).
4. Прохождение обучения.

VII. Санитарно-медицинское состояние

1. Санитарное состояние отряда.
2. Наличие аптечки, санитарного уголка, пропаганда санитар-
ных знаний.
3. Соблюдение распорядка дня, внешний вид, личная гигие-
на членов отряда.

VIII. Награждение победителей

Райкомы и горкомы комсомола подводят итоги смотра-кон-
курса в подготовительный период ежемесячно, в летний период
— еженедельно среди отрядов, работавших в данных районах,
и награждают победителей в соответствии с условиями смотра.



Райкомы, горкомы комсомола подводят итоги смотра-конкурса во второй половине августа и до 1 сентября представляют ЦК ЛКСМ Грузии следующие документы:

1. информацию об итогах смотра-конкурса в районе, городе;
2. характеристику и дневник на лучшее объединение;
3. представление на награждение Почетными грамотами и вымпелами Совпрофа Грузии и ЦК ЛКСМ Грузии лучших руководителей и членов трудовых объединений, руководителей хозяйств.

Победители республиканского смотра-конкурса награждаются вымпелами ЦК ЛКСМ Грузии.

СВЕДЕНИЯ

об итогах летней трудовой четверти
района, города,
области в 1982 году

№ № п/п	Наименование показателей	По сель- ским школам	По горо- дским школам	Всего
1	2		4	5
1.	Количество средних и восьмилетних школ — в них учащихся 8-10-х классов на нача- ло текущего учебного года			
2.	Количество школ, создавших трудовые объединения — в них учащихся 8-10-х классов членов объединений			
3.	Количество лагерей труда и отдыха (из них стационарных) — в них учащихся (в том числе в стацио- нарных)			
4.	Количество ученических производственных бригад и звеньев (из них имеют культста- ны) — в них учащихся 8-10-х классов (в том числе культстанах)			
5.	Количество бригад по ремонту и благоу- стройству школ — в них учащихся 8-10-х классов			
6.	Количество школьных лесничеств — в них учащихся 8-10-х классов			
7.	Количество трудовых отрядов старшекласс- ников — в них учащихся 8-10-х классов Из них: — на промышленных предприятиях — в них учащихся — на благоустройстве и озеленении — в них учащихся			

1	2	3	4	5
	<ul style="list-style-type: none"> — в сфере обслуживания — в них учащихся — в других отраслях народного хозяйства (расшифровать) 			04.06.50 202-101033
8:	Выполнено работ на сумму (в тыс. руб.) Секретарь ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии М. П. Зав. отделом народного образования города, района, Министр просвещения М. П. Начальник Управления сельского хозяйства района, Министр сельского хозяйства М. П.			

СПРАВКА

о производственных показателях трудовых объединений
 школьников летом 1982 года
 (района, города, области)

№№ пп	Наименование показателей	Единица измере- ния	Количе- ство	Прим- ечание
1.	Численность отрядов в том числе: а) на сельскохозяйственных работах б) на сборе чая в) на ремонте и благоустройстве г) на других работах	человек		
2.	Продолжительность рабочего дня	раб. дней		
3.	Объем выполненных работ в том числе: а) на сельскохозяйственных работах б) на сборе чая в) на других работах	тыс. руб.		
4.	Выработка на одного члена отряда	руб.		
5.	Собрано чая	тонн		
6.	Овощей			
7.	Фруктов			
8.	Прополото полей			
9.	Коконов тутового шелкопряда			
10.	Заготовлено кормов			
11.	Отремонтировано школ			
12.				

Зав. отделом народного образования
 города, района
 М. П.

Начальник Управления сельского хо-
 зяйства района
 М. П.

Секретарь ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии
 М. П.

СПРАВКА

о финансовых расчетах с трудовыми
объединениями школьников работаю-
щих в _____

(наименование принимающей
организации)

от _____

(дата начала работы)

до _____

(дата окончания работы)

1. Трудовые объединения старшекласников
выполнили работу на сумму _____
2. Перечислено на р/с ЦК ЛКСМ Грузии Грузконтры
Госбанка г. Тбилиси р/с 70009 _____ руб.

Из них:

- а) 1% сметной стоимости работ выполнили
трудовыми объединениями _____ руб.
- б) в фонд строительства и благоустройства г. Гагарина
_____ руб.
- в) в фонд строительства Всесоюзного лагеря школьников и
комсомольского актива _____ руб.
3. Выдана заработная плата в сумме _____ руб.
на членов _____
4. Выдана заработная плата на руководителей
трудовых объединений _____ руб.

Секретарь ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии

Зав. отделом народного образования

Начальник управления сельского
хозяйства

КАЧЕСТВЕННЫЙ АНАЛИЗ
руководителей школьных трудовых объединений
города, района

№ № пп	Наименование	Категория работников					Примечание
		Комиссар от- ряда	Комиссар отряда	Педагог-во- спитатель	Начальник лагеря тр. и отд.	Членов труд. объединений	
1.	Общее количество						
2.	По возрасту						
	а) 16 до 18 лет						
	б) 18 до 25 лет						
	в) свыше 28 лет						
3.	Образование						
	а) среднее						
	б) средне-техническое						
	в) высшее						
4.	Партийность						
	а) члены и кандидаты в члены КПСС						
	б) членов ВЛКСМ						
5.	Трудовая деятельность						
	а) работник народного образования						
6.	б) студент						
	в) учащийся						
	г) преподаватель шефской организации						
	Состав членов трудовых объединений по классам						
	— 7 класс (чел.)						
	— 8 класс (чел.)						
	— 9 класс (чел.)						
	— 10 класс (чел.)						
	Из них:						
	— девушек (чел.)						
	— юношей (чел.)						

Секретарь ГК, РК ЛКСМ Грузии
М. П.

Зав. отделом народного образова-
ния города, района
М. П.

СВЕДЕНИЯ

**по агитационно-пропагандистской и культурно-
массовой работе в трудовых объединениях
школьников**

_____ (город, район, область)

летом 1982 года

1. В отряде работали агитбригады _____
в них участвовало (чел.) _____
2. Дано концертов _____
3. Работало лекторов _____
в них преподавателей _____
школьников _____
4. Прочитано лекций _____
5. Мероприятия, проведенные в _____
отрядах (перечислить) _____

_____ Секретарь ОК, ГК, РК ЛКСМ Грузии
М. П.



შრომის კანონმდებლობის დაცვის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1982 წლის 4 მარტის № 234 ბრძანების მე-4 მუხლის შესასრულებლად გვგზავნებათ სათანადო მითითებანი მუშა-მოსამსახურეთა სამუშაოდან დათხოვნის საკითხებთან დაკავშირებით.

ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკების სამუშაოდან დათხოვნის შემთხვევაში აუცილებელია გაითვალისწინოთ შემდეგი:

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის მუშაკთა სამსახურებრივ შემადგენლობაში ცვლილებები შეიძლება შეიტანოთ მხოლოდ სამინისტროდან წერილობითი დასტურის მიღების შემდეგ.

2. ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკთა სამუშაოდან დათხოვნის ფორმულირება ზუსტად უნდა შეუფარდოთ შრომის კანონმდებლობაში გათვალისწინებულ ფორმულირებებს (შრ. კან. კოდ. 34 და 35 მუხ.).

3. შტატებში ცვლილებების შეტანის შესახებ სამინისტროდან დასტურის მიღებისათვის საჭიროა წარმოადგინოთ: ა) განათლების განყოფილების წარდგინება; ბ) ბრძანების პროექტი; გ) დოკუმენტი პარტიული ორგანოს თანხმობის შესახებ; დ) მუშაკის განცხადების, დედანი, თუ პირადი განცხადების საფუძველზე ხდება მისი განთავისუფლება ან სხვა სამუშაოზე გადაყვანა.

4. არ შეიძლება მუშაკის სხვა სამუშაოზე გადაყვანა მისი თანხმობის გარეშე.

5. აკრძალულია სასწავლო წლის პერიოდში პედაგოგიური შრომის პირთა დათხოვნა, მუშაობის მოცულობის შემცირებასთან დაკავშირებით.

6. დაუშვებელია მუშაკის სამუშაოდან დათხოვნა მისი საავადმყოფო ფურცელზე ან მორიგ შევებულებაში ყოფნის დროს.

7. აკრძალულია ფენძიმე ქალებისა და ჩვილ ბავშვთა დედების სამუშაოდან დათხოვნა, გარდა დაწესებულება-საწარმოს სრული გაუქმების შემთხვევებისა, ისიც სავალდებულო შრომითი მოწყობით.

8. არ შეიძლება სათანადო ორგანოებთან წინასწარი შეთანხმების გარეშე სამუშაოდან განთავისუფლება:

- ა) მოზარდებისა (18 წლის ასაკამდე) არასრულწლოვანთა საქმეების კომისიასთან შეთანხმების გარეშე; ბ) ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკისა (მათ შორის სკოლების ორგანიზატორების) პროფკავშირის ადგილკომთან წინასწარი თანხმობის გარეშე; გ) პროფკავშირის ადგილკომის თავმჯდომარისა და წევრებისა შემდგომ პროფორგანიზაციებთან შეთანხმების გარეშე; გ) საბჭოების სახალხო დეპუტატებისა შესაბამისი საბჭოს აღმასკომის თანხმობის გარეშე; დ) ახალგაზრდა-

სპეციალისტებისა, რომლებიც განაწილებით გაიგზავნენ სამუშაოდ, სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნებართვის გარეშე.
შენიშვნა: მუშაკის დათხოვნა დასაშვებია არაუგვიანეს ერთი თვისა
რის ადგილკომიდან თანხმობის მიღების დღიდან, ხოლო კოდექსის 34-ე
მუხლის მე-3 და მე-4 ქვემუხლებში მითითებული საფუძვლით დათხოვ-
ნისას — ერთი თვის განმავლობაში დღიდან გადაცდომის გამოძღვანე-
ბისა.

მიიღეთ მხედველობაში, რომ შრომის კანონმდებლობა ადმინისტრ-
რაციის ინიციატივით მუშაკის სამუშაოდან დათხოვნას განიხილავს, რომ-
გორც სასჯელის უკიდურეს ზომას.

ეს წერილი დაიყვანეთ თქვენდამი დაქვემდებარებულ ყველა სკო-
ლისა და სხვა დაწესებულების ხელმძღვანელებამდე.

და ნ ა რ თ ი: შრომის კანონთა კოდექსიდან შესაბამისი მუხლები ადმინისტრაციის
ინიციატივით მუშაკთა დათხოვნის თაობაზე.

მთავარი იურისკონსულტი 3. კეშელავა

მუხლი 34. შრომის ხელშეკრულების მოშლა ადმინისტრაციის ინიციატივით.



განუსაზღვრელი ვადით დადებული შრომის ხელშეკრულება, აგრეთვე ვადიანი შრომის ხელშეკრულება მისი მოქმედების ვადის გასვლამდე, შეიძლება მოშალოს საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ადმინისტრაციამ შემდეგ შემთხვევებში:

1. საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის გაუქმების, მუშაკთა რიცხვისა ან შტატის შემცირების გამო;
2. თუ გამოვლინდება, რომ მუშა ან მოსამსახურე არ შეეფერება დაკავებულ თანამდებობას ან შესასრულებელ სამუშაოს არასაკმარისი კვალიფიკაციის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო, რომლებიც ხელს უშლიან ამ სამუშაოს შესრულებაში;
3. მუშის ან მოსამსახურის მიერ არასაპატიო მიზეზით შრომის ხელშეკრულებით ან შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულებების სისტემატურად შეუსრულებლობის გამო თუ მუშის ან მოსამსახურის მიმართ ადრე გამოყენებული იყო დისციპლინური ან საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებანი;
4. არასაპატიო მიზეზით სამუშაოს გაცდენის გამო (მათ შორის სამუშაოზე არაფიზიკელ მდგომარეობაში გამოცხადების გამო);
5. სამუშაოზე გამოუცხადებლობისას ზედიზედ ოთხ თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში დროებით შრომის უუნარობის გამო, ორსულობასა და მშობიარობასთან დაკავშირებით მიცემული შვებულების ჩაუთვლელად, თუ სსრ კავშირის კანონმდებლობით არ არის დადგენილი სამუშაო ადგილის (თანამდებობის) შენახვის უფრო ხანგრძლივი ვადა გარკვეული დაავადების დროს. მუშებსა და მოსამსახურეებს, რომლებმაც დაკარგეს შრომის უნარი შრომითი სახიჩრობისა და პროფესიული დაავადების გამო, სამუშაო ადგილი (თანამდებობა) ენახებათ შრომის უნარის აღდგენამდე ან ინვალიდობის დადგენამდე;

6. თუ სამუშაოზე აღადგენენ იმ მუშას ან მოსამსახურეს, რომელიც ადრე ასრულებდა ამ სამუშაოს.

დათხოვნა ამ მუხლის 1-ლ, მე-2 და მე-6 ქვემუხლებში აღნიშნულ საფუძველზე დასაშვებია, თუ შეუძლებელია მუშაკის გადაყვანა სხვა სამუშაოზე მისივე თანხმობით.

დაუშვებელია ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკის დათხოვნა დროებით შრომის უუნარობისა (გარდა მე-5 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევისა) და შვებულებაში ყოფნის პერიოდში. ეს წესი არ ვრცელდება იმ შემთხვევაზე, როდესაც ხდება საწარმოს, დაწესებულების ორგანიზაციის მთლიანი გაუქმება.



მუხლი 35. განსაზღვრულ პირობებში ზოგიერთი კატეგორიის მუშებისა და მოსამსახურეების შრომის ხელშეკრულების შეწყვეტის დამატებითი საფუძვლები.

ამ კოდექსის 30-ე და 34-ე მუხლებით გათვალისწინებული საფუძვლების გარდა ზოგიერთი კატეგორიის მუშებისა და მოსამსახურეების შრომის ხელშეკრულება, სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად, შეიძლება შეწყვეტილ იქნას შემდეგ შემთხვევებში,

1. იმ მუშაკის მიერ შრომითი ვალდებულების ერთჯერადი უხეში დარღვევის გამო, რომელსაც დაკისრებული აქვს დისციპლინური პასუხისმგებლობა ხელქვეითობის წესით;
2. იმ მუშაკის ბრალული ქმედობის გამო, რომელიც უშუალოდ ემსახურება ფულად ან სასაქონლო ფასეულობებს, თუ ეს ქმედობა იძლევა ადმინისტრაციის მხრივ მის მიმართ ნდობის დაკარგვის საფუძველს;
3. იმ მუშაკის მიერ ამორალური გადაცდომის ჩადენის გამო, რომელიც აღმზრდელობით ფუნქციებს ასრულებს, რაც შეუთავსებელია ამ მუშაობის გაგრძელებასთან.
4. სამკურნალო-შრომით პროფილაქტორიუმში სასამართლოს დადგენილებით მუშაკის გაგზავნის გამო.

მუხლი 36. სამუშაოზე დარჩენის უპირატესი უფლება მუშაკთა რიცხვის ან შტატის შემცირებისას.

მუშაკთა რიცხვის ან შტატის შემცირებისას სამუშაოზე დარჩენის უპირატესი უფლება ეძლევა იმ მუშებსა და მოსამსახურეებს, რომლებსაც აქვთ უფრო მაღალი შრომის ნაყოფიერება და კვალიფიკაცია.

თანაბარი შრომის ნაყოფიერებისა და კვალიფიკაციის შემთხვევაში სამუშაოზე დარჩენის უპირატესობა ეძლევათ:

1. ოჯახის მქონეთ — თუ კმაყოფაზე ყავთ ორი ან მეტი პირი;
2. იმ პირთ, რომელთა ოჯახში არ არის დამოუკიდებელი შემოსავლის მქონე სხვა წევრი;
3. ომის ინვალიდებს, სსრ კავშირის დაცვისას ან სამხედრო სამსახურის სხვა მოვალეობათა შესრულებისას დაღუპულ და უგზოუკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მოსამსახურეთა და პარტიზანთა ოჯახის წევრებს;
4. იმ პირთ, რომლებიც წარმოებიდან მოუწყვეტლად იმდლებენ კვალიფიკაციას უმაღლეს და საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში;
5. იმ პირთ, რომელთაც აქვთ ამ საწარმოში, დაწესებულებაში, ორგანიზაციაში მუშაობის ხანგრძლივი უწყვეტი სტაჟი;
6. იმ მუშაკებს, რომლებმაც ამ საწარმოში, დაწესებულებაში, ორგანიზაციაში მიიღეს შრომითი სახიჩრობა ან პროფესიული დაავადება.

მუხლი 40. სამუშაოდან გადაყენება.


მუშის ან მოსამსახურის სამუშაოდან (თანამდებობიდან) გადაყენ-



ნება დასაშვებია მხოლოდ იმ ორგანოების წინადადებით, რომლებიც საამისოდ არიან უფლებამოსილი, სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

მუშაკს, რომელიც სამუშაოზე არაფხიჯელ მდგომარეობაში გამოცხადდება, საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ადმინისტრაციამ იმ დღეს (იმ ცვლაში) არ დაუშვებს სამუშაოდ.

გარდა ამისა, მუშაკი შეიძლება, აგრეთვე, დათხოვნილ იქნას სასამართლო განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლისას, რომლითაც მუშაკი მსჯავრდადებულია თავისუფლების აღკვეთით (გარდა პირობითი მსჯავრისა) გამასწორებელი სამუშაოებით არა თავისი მუშაობის ადგილას ან სხვა სასჯელით, რომელიც გამტოვრდება ამ სამუშაოს გაგრძელების შესაძლებლობას (მუხლი 30, ქვემუხლი 7).



**УКАЗАНИЯ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ
ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО СОБЛЮДЕНИЮ ТРУДОВОГО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА**

19 марта 1982 года

Во исполнение пункта 4 приказа № 234 Министерства просвещения Грузинской ССР от 4 марта 1982 года высылаются соответствующие указания, связанные с вопросами освобождения рабочих и служащих с работы.

В случаях освобождения работников по инициативе администрации необходимо учитывать следующее:

1. Внесение изменений в служебный состав номенклатурных работников Министерства просвещения Грузинской ССР допускается лишь после получения из Министерства письменного подтверждения.

2. Формулировка для освобождения работника с работы по инициативе администрации должна точно соответствовать формулировкам, предусмотренным в трудовом законодательстве (КЗОТ ст. 34 и 35).

3. Для получения из Министерства подтверждения о внесении изменений в штатах необходимо представить: а) представление отдела народного образования; б) проект приказа; г) документ о согласии местного партийного органа; д) оригинал заявления работника, если он освобождается или переводится на другую работу по личному заявлению.

4. Не допускается перевод работника на другую работу без его согласия.

5. Запрещается освобождение работников, занятых на педагогической работе в период учебного года в связи с сокращением объема работы.

6. Не допускается освобождение работника во время нахождения его на больничном листе или в отпуске.

7. Запрещается освобождение с работы беременных женщин и матерей грудных детей кроме случаев полной ликвидации учреждений и предприятий, на которых они работают и то с учетом их обязательного трудоустройства.

8. Не допускается освобождение работников без предварительного согласования вопроса с соответствующими органами: а) подростков (до 18 лет) без согласования вопроса с комиссией по делам несовершеннолетних; б) по инициативе администрации работников (в том числе организаторов школ) без предварительного согласования вопроса с месткомом; в) председателя и членов месткома без согласования вопроса с вышестоя-

щими профсоюзными организациями; г) народных депутатов Советов без согласования с исполкомом соответствующего Совета; д) молодых специалистов, направленных на работу по распределению — без разрешения Министерства просвещения.

Примечание: администрация в праве расторгнуть трудовой договор не позднее одного месяца со дня получения согласия месткома, при увольнении по основаниям, указанным в пунктах 3 и 4 статьи 34 КЗОТ — в пределах одного месяца со дня обнаружения проступка.

Следует принять во внимание, что трудовое законодательство рассматривает увольнение работника по инициативе администрации, как крайнюю меру дисциплинарного взыскания.

Настоящее письмо довести до руководителей всех школ и других подведомственных вам учреждений.

Приложение: выписка из КЗОТ -а об освобождении работников по инициативе администрации.

Главный юрисконсульт

В. Кешелова

ИЗ КОДЕКСА ЗАКОНОВ О ТРУДЕ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Статья 34. Расторжение трудового договора по инициативе администрации

Трудовой договор, заключенный на неопределенный срок, а также срочный трудовой договор по истечении срока его действия могут быть расторгнуты администрацией предприятия, учреждения, организации лишь в случаях:

1. Ликвидации предприятия, учреждения, организации, сокращения численности или штата работников;

2. Обнаружившегося несоответствия рабочего или служащего занимаемой должности или выполняемой работе вследствие недостаточной квалификации либо состояния здоровья, препятствующих продолжению данной работы;

3. систематического неисполнения рабочим или служащим без уважительных причин обязанностей, возложенных на него трудовым договором или правилами внутреннего трудового распорядка, если к рабочему или служащему ранее применялись меры дисциплинарного или общественного взыскания;

4. прогула без уважительных причин (в том числе явка на работу в нетрезвом состоянии);

5. неявки на работу в течение более четырех месяцев подряд в следствие временной нетрудоспособности, не считая отпуска по беременности и родам, если законодательством Союза ССР не установлен более длительный срок сохранения места работы (должности) при определенном заболевании. За рабочими и служащими, утратившими трудоспособность в связи с трудовым увечьем или профессиональным заболеванием, место работы (должность) сохраняется до восстановления трудоспособности или установления инвалидности;

6. восстановления на работу рабочего или служащего ранее исполняющего эту работу.

Увольнение по основаниям, указанным в пунктах 1, 2 и 6 настоящей статьи, допускается, если невозможно перевести работника, с его согласия, на другую работу.

Не допускается увольнение работника по инициативе администрации в период временной нетрудоспособности (кроме увольнения по пункту 5 настоящей статьи), а также в период пребывания работника в отпуске. Это правило не распространяется на случаи полной ликвидации учреждения, предприятия, организации.

Статья 35. Дополнительные основания для расторжения трудового договора с некоторыми категориями рабочих и служащих при определенных условиях

Помимо оснований, предусмотренных в статьях 30 и 34 настоящего Кодекса, трудовой договор по инициативе администрации может быть расторгнут в случаях:

1. Однократного грубого нарушения трудовых обязанностей работником, несущим дисциплинарную ответственность в порядке подчиненности.

2. Совершения виновных действий работником, непосредственно обслуживающим денежные или товарные ценности, если эти действия дают основание для утраты доверия к нему со стороны администрации;

3. Совершения работником, выполняющим воспитательные функции, аморального проступка, несовместимого с продолжением данной работы;

4. Направления работника по постановлению суда в учебно-трудовой профилакторий.

Расторжение трудового договора по основаниям, указанным в пунктах 2 и 3, производится с соблюдением правила статьи 37 настоящего Кодекса.

Статья 36. Преимущественное право на оставление на работе при сокращении численности или штата работников.

При сокращении численности или штата работников, преимущественное право на оставление на работе предоставляется рабочим или служащим с более высокой производительностью труда и квалификацией.

При равной производительности труда и квалификации предпочтение в оставлении на работе отдается:

1. семейным при наличии двух или более иждивенцев;

2. лицам, в семье которых нет других работников с самостоятельным заработком;

3. инвалидам войны, членам семей военнослужащих и партизан, погибших или пропавших без вести при защите СССР и при исполнении иных обязанностей военной службы;

4. лицам, повышающим свою квалификацию в высших и средних специальных учебных заведениях без отрыва от производства;

5. лицам, имеющим длительный непрерывный стаж работы на данном предприятии, в учреждении, организации;

6. работникам, получившим на данном предприятии, в учреждении, организации трудовое увечье или профессиональное заболевание.

Администрация вправе расторгнуть трудовой договор не позднее одного месяца со дня получения согласия фабричного, заводского, местного комитета профессионального союза, а при увольнении по основаниям, указанным в пунктах 3 и 4 статьи 34 настоящего Кодекса, — в пределах одного месяца со дня обнаружения проступка.

Статья 40. Отстранение от работы

Отстранение рабочего или служащего от работы (должности) допускается только по представлению уполномоченных на то органов и в случаях, предусмотренных законодательством Союза ССР и Грузинской ССР.

Работника, появившегося на работе в нетрезвом состоянии администрация предприятия, учреждения, организации не допускает к работе в этот день.

Кроме этого, работник может быть уволен также при вступлении в законную силу приговора суда, которым он осужден (кроме случаев условного осуждения) к лишению свободы, исправительным работам не по месту работы либо к иному наказанию, исключающему возможность продолжения данной работы.



ყო. 7/8/11

ბრძანება № 115 — ქ. გორის, გორისა და ვარძაბნის რაიონების განყოფილებების განყოფილებებსა და მოზრდილთა სკოლებში მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების თაობაზე ზემდგომი ორგანოების დადგენილებებისა და ბრძანებების შესრულების მდგომარეობის შესახებ 3

ბრძანება № 146 — იმ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სიის დამტკიცების შესახებ, რომლებშიც უფროსი კლასების მოსწავლეები ეუფლებიან ავტომობილის მძღოლის პროფესიას 7

დებულება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს რესპუბლიკური მეთოდური ცენტრის შესახებ 9

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკური თათბირ-სემინარის ჩატარების შესახებ თემაზე „გაღრმავებული შრომითი სწავლების პირველი შედეგები და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებანი სკკპ 26-ე ყრილობის მიერ სახალხო ორგანოების წინაშე დასახული ამოცანების შუქზე“ 18

ბრძანება № 203 — მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სასკოლოათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატების მუშაობის შემოწმების შედეგებისა და გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 24

Решение — о проведении республиканского семинара-совещания по актуальным вопросам организации методической работы по русскому языку и литературе в грузинских и национальных школах 27

გადაწყვეტილება — სკკპ და საქართველოს კპ 26-ე ყრილობების დადგენილებიდან გამომდინარე საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის პლენუმის მითხოვნათა შესასრულებლად საურსათო პორტრამის განხორციელების საქმეში რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა და მასწავლებელთა მონაწილეობის შესახებ 28

გადაწყვეტილება — პიონერთა ორგანიზაციის მე-60 წლისთავის აღსანიშნავი 24-ე რესპუბლიკური ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი შეკრების ჩატარების შესახებ 31

გადაწყვეტილება — საქართველოს მასწავლებელთა მე-5 ყრილობისადმი მიძღვნილი ახალგაზრდა პედაგოგთა მე-3 რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების ჩატარების შესახებ 36

გადაწყვეტილება — მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობით სასოფლო-სამეურნეო საფარგულების, სათიბებისა და საძოვრების საკარანტინო და სხვა სარეველებისაგან გასუფთავების საზოგადოებრივი დათვალიერების 1981 წლის შედეგებისა და 1982 წლის დათვალიერების ჩატარების შესახებ 44

ბრძანება № 234 — 1981 წელს სახალხო განათლების ორგანოებში შრომის კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობის შესახებ 54

Приказ № 234 — о состоянии соблюдения Законодательства о труде в органах народного образования в 1981 году 58

Постановление — о массовом участии учащихся старших классов общеобразовательных школ республики в практических работах в период летних каникул 1982 года 62

მითითებანი — შრომის კანონმდებლობის დაცვის შესახებ 86

Указания по соблюдению трудового законодательства 91